

Департамент культури, туризму та культурної спадщини Кіровоградської обласної
державної адміністрації
Обласна універсальна наукова бібліотека ім. Д.І.Чижевського

Туристичними стежками Кіровоградщини

016:908]:796.51(477.65)

T 87

Туристичними стежками Кіровоградщини: бібліографічний покажчик / Департамент культури, туризму та культурної спадщини Кіровоградської обласної державної адміністрації, Обласна універсальна наукова бібліотека ім. Д.І.Чижевського, м. Кропивницький; укладачі: Маламен О.П., Нельга О.Е., Пивовар Н.П. – Кропивницький. – 2017. – 93с.

У бібліографічному покажчику вміщено інформацію про джерела, які знайомлять з історією, структурою, специфікою діяльності туристичної сфери регіону. Також подається матеріал про музеї, парки та пам'ятки архітектури Кіровоградщини, заповідники, собори та храми.

Видання розраховане на широке коло читачів, яке допоможе їм спланувати відпочинок в нашому регіоні і має рекомендаційний характер, а також буде корисним як довідник для підбору публікацій по темі для вчителів, учнів і студентів.

Укладачі: Маламен О.П.

Нельга О.Е.

Пивовар Н.П.

Редактор: Козлова В.А.

Відповідальна за випуск: Літвінова Є.Г.

Стежками, які відкривають світ

Природно, що нас часто манять незвідані дороги, стародавні цивілізації, теплі моря, містичні місця тощо. При цьому ми нечасто замислюємося, що все це є в нас, у рідній області. Так, наприклад, давні культури можна відкривати в с. Лікареве Новомиргородського району (там Трипільське поселення); звабливе рукотворне море хлюпочеться на березі мальовничого Світловодська; манить до себе сповнене містикою та легендами урочище Монастирище в Устинівському районі, і так далі.

У нас є далеко не тільки степи, а й лісові масиви (Чорний ліс), круті водоспади (біля с. Злинка Маловисківського району), є навіть Панські Гори (у Новомиргородському районі)... Неповторними окрасами є і вишуканий дендрологічний парк «Веселі Боковеньки», і пам'ятка садово-паркового мистецтва в Онуфріївці, і славетний «Хутір Надія»...

Особисто я вже встиг побувати у всіх згаданих вище місцях, і не тільки... Проте знаю, що на моїй рідній Кіровоградщині ще вдосталь інших незвіданих та принадних цікавинок.

Безумовно, мандрувати далі Україною і світом варто. Однак при цьому не слід забувати, що справжні багатства починаються з рідного краю!

**Василь Левицький, екскурсовод,
засновник туристично-красознавчого клубу «Пізнання»,
проекту «Експерсії Кропивницьким та Краєм»**

Від упорядників

Видання покажчика зумовлено оголошенням 2017 року в Україні роком туризму. Туризм – це та галузь людської діяльності, історія якої починається задовго до виникнення цивілізації. Кожна історична епоха має такі елементи діяльності людей, які, так чи інакше, попадають під категорію туризму. Туризм в сучасному суспільстві має важливе значення. В наш час це міцна індустрія, що поєднує в собі різноманітні форми динамічного підприємництва.

Мета видання – популяризація бібліографічної і фактографічної інформації про рекреаційний потенціал Кіровоградської області, її оприлюднення серед широкого загалу читачів, краєзнавців, організаторів туристичної справи для подальшого розвитку туризму як активної форми відпочинку людей, задоволення їх культурно-пізнавальних, оздоровчо-спортивних потреб.

Посібник містить вибірккові матеріали стосовно тематичної спрямованості та часу видання документів. Варто також наголосити на краєзнавчому принципі відбору матеріалів. У покажчику представлено книги, статті із збірників, журналів і газет, видані в основному з 2000 року та електронні документи. Бібліографічні записи, які увійшли до покажчика, виявлені станом на 28.12.2017 року в результаті вивчення фондів ОУНБ ім. Д.І.Чижевського м. Кропивницький. У процесі підготовки видання використовувалися всі необхідні картотеки та каталоги, бібліографічні посібники бібліотеки, ресурси мережі Інтернет.

Бібліографічний опис документів здійснено за чинними в Україні стандартами. Усі видання подаються мовою публікації, зберігаються орфографічні норми оригіналу. При необхідності опис супроводжується довідковими анотаціями. Тексти анотацій збережено в авторських варіантах.

Бібліографічні відомості згруповано за 14-ма тематичними розділами. Матеріали у розділах та підрозділах розташовано за алфавітом опису документів, адміністративно-територіальним поділом Кіровоградської області. У деяких випадках подається неповний опис. Бібліографічний масив путівника доповнюють вступна стаття та довідкові матеріали про окремі види рекреаційних ресурсів Кіровоградщини у вигляді списків їх назв, які подано додатком у кінці покажчика. Представлені допоміжні іменний та географічний покажчики розширюють пошукові можливості посібника.

Довідково-бібліографічний апарат видання складений за зведеним російсько-українським алфавітом. Кожний бібліографічний запис має порядковий номер. Всього у покажчику 353 записи.

Щиро сподіваємося, що наше видання спонукатиме його читачів дістати валізу або рюкзак і відвідати ті місця, про які ми розповіли, й ті, про які не написано, та поділитися враженнями з нами.

1. Кіровоградщина в усьому розмаїтті

1. Адабаш Н. Новгородківщина туристична: 27 вересня - День туризму / Н. Адабаш // Новгородківські вісті. - 2008. - 26 вересня. - С. 2
Перелік привабливих для туристів місць Новгородківщини з погляду методиста з питань охорони куьтурної спадщини та туризму.
2. Бабич Т. З рюкзаком - у блакитну далечінь / Т.Бабич // Вечірня газета. - 2000. - 7 липня. - С. 11
3. Багацький Л. Потрібен туристичний вибух / Л. Багацький // Кіровоградська правда. - 2010. - 23 листопада. - С. 4
Інформація про найпривабливіші для туристів об'єкти в Кіровоградській області.
4. Відкрий для себе рідний край // Вісник Голованівщини. - 2012. - 29 вересня. - С. 5
Про туристичну галузь району.
5. Головка С. Стежками рідного краю: 27 вересня - День туризму / С. Головка // Слово і час. - 2004. - 25 вересня. - С. 4
6. Гриднева, Ольга. Путешествуем по Кировоградщине / Ольга Гриднева // Ланруж. - 2014. - № 12. - С. 48: фото. кол.
Про місця на території Кіровоградщини, де можна відпочити.
7. Гуцалюк, Максим. В погоне за отдыхом / Максим Гуцалюк // Первая городская газета. - 2014. - 3 июля. - С. 6: фото. кол.
Про місця Кіровоградської області, в яких можна активно відпочити.
8. Домаранський Андрій, Синельнікова Руслана. Туристичні ресурси Височинного Поінгулля// Природничо-наукові дослідження Кіровоградської області: музеєзнавчі аспекти: матеріали обласної науково-практичної конференції: 21 квітня 2017 року / Кіровогр. обл. держ. адмін., Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка, Кіровогр. обл. краєзнавчий музей. - Кропивницький: [б. в.], 2017. – С.161-168
9. Золотими стежками Ексампею / Управління культури і туризму Кіровоградської облдержадміністрації, Обл. організація Нац. спілки

- фотохудожників України. - Кіровоград. - 2008
...2008 / авт. передм. Олександр Босий. - Кіровоград, [2008]. - 30,[1]
с.: фото.кол.
10. Золотими стежками Ексампею / Управління культури і туризму Кіровоградської облдержадміністрації, Обл. організація Нац. спілки фотохудожників України. - Кіровоград. - 2008
...2009 / авт. передм. Сергій Шевченко. - Кіровоград, 2009. - 31 с.:
фото. кол.
11. Золотими стежками Ексампею / Управління культури і туризму Кіровоградської облдержадміністрації, Обл. організація Нац. спілки фотохудожників України. - Кіровоград. - 2008
...2010 / авт. передм. Олег Бабенко. - Кіровоград, 2010. - 27 с.: фото.
кол.
12. Кіровоградська область: "Моя мала Батьківщина": географічний атлас / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, КДПУ ім. В. Винниченка; відпов. ред. Т. В. Погурельська; авт. карт: Л. Л. Семенюк, А. І. Кривульченко [та ін.]. - К.: МАПА, 2012. - 19,[1] с.: карти, кол. іл., фото. кол.
13. Кіровоградщина екскурсійна / Управління з питань фізичної культури, спорту і туризму Кіровоградської облдержадм. - Кіровоград, [2004]. - 14 с.: кол.іл, фото.кол.
14. Кіровоградщина. Землі квітучої краса = Kirovohrad region. The Land of Beauty = Кіровоградская область. Земли цветущей красота : [альбом]. - Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2009. - 95 с.: фото.кол., карти. - Текст: укр., рос., англ.
15. Кіровоградщина перлина степу: [Альбом] / Ред. Любов Бакаленко, Олексій Брайченко, Олександр Домаранський, Володимир Бабич; Фот. Ігор Демчук, Василь Гриб, Валерій Лебедик,. - К.: Преса України, 2001. - 48 с.: цв. іл.
16. Кіровоградщина - степова перлина в центрі України: [Альбом]. - Кіровоград: Імекс-ЛТД, [Б. р.]. - 47,[1] с.: кол.іл.
17. Кіровоградщина - Степова Україна / О. Босий // Нова газета. - 2009. - 7 травня. - С. 12; Нова газета. - 2009. - 14 травня. - С. 12
За матеріалами краєзнавчого путівника "Золотими стежками Ексампею" за редакцією О.Босого.
18. Кіровоградщина: Туризм: Каталог / Туристична виставка-ярмарок. -

Кіровоград, [2004]. - 6 с

19. Кіровоградщина туристична: брошура / Кіровоградська обласна державна адміністрація, Управління з питань фізичної культури, спорту і туризму. - Кіровоград, [2004]. - [6] с.: кол.іл, фото.кол.
20. Кіровоград ювілейний (1754-2004) = KIROVOGRAD: [Буклет]. - Кіровоград: Імекс-ЛТД, [2004]. - 7 с.: фото
21. Колотуха Ігор. Оцінка транспортно-географічного положення Кіровоградської області та міста Кропивницького// Природничо-наукові дослідження Кіровоградської області: музеєзнавчі аспекти: матеріали обласної науково-практичної конференції: 21 квітня 2017 року / Кіровогр. обл. держ. адмін., Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка, Кіровогр. обл. краєзнавчий музей. - Кропивницький: [б. в.], 2017. – С.83-89
22. Михайлівська Раїса. Роль музеїв у туристсько-краєзнавчій діяльності// Природничо-наукові дослідження Кіровоградської області: музеєзнавчі аспекти: матеріали обласної науково-практичної конференції: 21 квітня 2017 року / Кіровогр. обл. держ. адмін., Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка, Кіровогр. обл. краєзнавчий музей. - Кропивницький: [б. в.], 2017. – С.142-146
23. На сонячній долоні степу Кіровоградщини: брошура / Кіровоградська обласна державна адміністрація, Управління культури і туризму. - Кіровоград: ТЕМА-Плюс, [2006]. - 1 буклет: кол.іл
24. Орел Г. Кіровоградщина туристична: до Всесвітнього дня туризму / Г. Орел // Сільське життя (Добровеличківський р-н). - 2007. - 4 жовтня. - С. 3
Рекреаційний потенціал району та його перспективи.
25. Павличук, Олексій Андрійович. Гайворонщина - перлина Подільського краю: Історія і сучасність / Олексій Павличук, Олександр Комірний,. - Кіровоград: Центр.- Укр. вид-во, 2004. - 157,[3] с.: іл, портр. - Бібліогр. в кінці кн.
26. Плотницька Ангела. Краєзнавство і туризм сучасної Кіровоградщини// Між Бугом і Дніпром: науково-краєзнавчий вісник Центральної України / Кіровоград. обл. орг. Націонал. спілки краєзнавців України, Держ. архів Кіровогр. області; ред. О. О. Бабенко [та ін.]. - Кіровоград: Центрально-Українське вид-во, 2015 – Вип.4. - С.336-348

27. Полулях І. Кіровоградщина, ти - прекрасна! / І. Полулях // Кіровоградська правда. - 2008. - 1 лютого. - С. 16: фото.кол.
Про презентацію Кіровоградської області на другому етапі загальнонаціональної акції "Сім природних чудес України", де голова обласної ради М.Сухомлин представив відомості про природні дива нашої області, які претендують на включення до відомих природних чудес України.
28. Світловодськ: 50-річчю міста Світловодська присвячується / Автор ідеї Володимир Волков; Автори проекту Владислав Журавський, Олексій Лисенко, Олексій Шаповал,. - Світловодськ: Рекл. агенція "Грін Ліон": ТОВ "Вид. будинок "Аванпост-прим", 2004. - 151 с.: кол.іл.
29. Світловодськ туристичний / Упр. культури і туризму виконавчого комітету Світловодської міської ради. - Світловодськ: [б. в.], 2010. - 13 с.: фото.кол.
30. Суховещенко, Галина. Кіровоград - жемчужина степи: путеводитель-очерк / Галина Суховещенко; Кіровоградский ин-т развития человека "Украина", Высшая народная школа. - Кіровоград: Украина, 2010. - 74,[1] с.: фото. цв. - Текст парал. рус. и англ. яз.
31. Сучасне місто: Кіровоградський вимір = Modern city: Kirovohrag dimension: [фотоальбом] / Кіровоградська міська рада, Виконавчий комітет. - Кіровоград: [б. в.], [2012?]. - 32 с.: фото. кол., портр. - Текст парал.: укр., англ.
32. Туристичний довідник міста / Кіровогр. міська рада, Відділ культури і туризму Кіровогр. міської ради. - Кіровоград: Імекс-ЛТД, [2016?]. - 44,[4] с.: фото.кол.

2. Концепція, стратегія, програми розвитку туризму в краї

33. Архипова В. Екскурсії та туризм - чудова можливість вивчати рідний край / В. Архипова // Вісті Світловодщини. - 2011. - 8 липня. - С. 2
В Світловодській РДА затверджено низку заходів щодо організації екскурсійно-туристичної діяльності на території Світловодського району.
34. Безугла С. Сільська бібліотека - платформа регіонального туризму / С. Безугла // Долинські новини. - 2017. - 15 липня. - С. 3
На базі Варварівської сільської бібліотеки пройшов семінар бібліотечних працівників "Сільська бібліотека - платформа регіонального туризму" з питань сільського туризму.
35. Босько В. Кіровоградщина туристична: від terra inkognita - до землі обітваної: Інтерв'ю з начальником управління з питань фізичної культури, спорту і туризму облдержадміністрації В.Ковальовим / В.Босько // Народне слово. - 2001. - 24 квітня. - С. 4
36. В ожидании гастрономической линии // Украина-Центр. - 2013. - 18 июля. - С. 4
Местная власть обратилась к представителям ресторанного бизнеса, которым было предложено гостям города вручать туристическую карту Кироваграда. Рекламируя своё заведение, бизнесмены будут рекламировать наш город. Неплохая идея, не правда ли ?
37. Відродження культурної інфраструктури села - стратегічне завдання глави держави // Сільське життя (Добровеличківський р-н). - 2013. - 25 травня. - С. 2: фот.
Розповідь про пріоритетні напрямки розвитку культури та туризму в Добровеличківському районі. Зроблено детальний аналіз розвитку об'єктів культури кожної сільської ради із розрахунком усіх джерел фінансування.
38. Вацык С. Развитие туризма на Кировоградщине: Ежегодно туризм приносит в бюджет области около 500 тысяч гривен / Вацык С. // Наша газета. - 2002. - 3 октября. - С. 3
39. Гаращенко М. Сільському туризму в регіоні - розуміння та загальну підтримку / М. Гаращенко // Новоукраїнські новини. - 2007. - 26 травня. - С. 1
Автор публікації - директор музею історії району про участь земляків у низці заходів, у т.ч. обласних, присвячених розвитку туристичної галузі.

40. Грабажей І. Відкриваємо туристичний сезон / І. Грабажей // Народне слово. - 2013. - 9 травня. - С. 13
Нові можливості туристичного бізнесу області, маршрути, послуги та ін.
41. Кіровоград для туризму - сложный город // Фаворит. - 2003. - 20 листопада. - С. 2
42. Квітка В. Туризму місто сказало "Так": Плани влади / В. Квітка // Олександрійські відомості. - 2006. - 9 листопада. - С. 2
43. Козлова Т. Туризм в Светловодском районе: быть или не быть? / Т. Козлова // Новости турбизнеса. - 2006. - № 14 (июль). - С. 12-18
44. Колотуха Олександр Васильович. Ресурсно-туристський потенціал Кіровоградської області / Олександр Колотуха; Мін-во освіти і науки України, Кіровоградський державний педагог. ун-т ім.В.Винниченка, Кіровоградський центр туризму, краєзнавства, спорту і екскурсій учнівської молоді. - Кіровоград: Б. в., 2002. - 68 с.: карти. - Бібліогр.: с. 67
45. Колотуха, Олександр. Рекреаційно-туристські ресурси Кіровоградської області / Олександр Колотуха; Кіровоград. обл. держ. адміністрація, Комунальний заклад "Кіровоград. обл. центр туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді" . - Кропивницький: [б. в.], 2016. - 143,[1] с.: карти, табл., фото. - Бібліогр. с. 131-132
46. Конкурс мурал-арту: оголошення // Народне слово. - 2017. - 16 лютого. - С. 14
Для підсилення архітектурної привабливості міста, для залучення туристів та для активізації творчого потенціалу молоді оголошується конкурс проектів стінопису міста. Умови та реквізити - в оголошенні.
47. Кравченко Н. Туристів заманюватимуть навіть дичиною / Н. Кравченко // Народне слово. - 2010. - 6 січня. - С. 3
Про засідання координаційної ради з питань виконання програми розвитку туризму по Кіровоградській області.
48. Левінська Т. Тисячу гривень на розвиток туризму / Т. Левінська // Кіровоградська правда. - 2013. - 13 серпня. - С. 2
На засіданні громадської ради при ОДА оприлюднили цифру: всього 1000 грн. виділено на розвиток туризму, конкретніше, на реалізацію проекту "Креативне місто". Йшлося також про те, яких заходів необхідно вжити, щоб зробити область і місто привабливими для

туристів.

49. Левінська Т. Цікаві ідеї не потребують великих капіталовкладень... / Т. Левінська // Кіровоградська правда. - 2012. - 17 серпня. - С. 1, 3: фото
Про виїзне засідання обласної координаційної ради з питань місцевого самоврядування на чолі з головою обласної ради М.Ковальчуком, яке пройшло в Гайвороні.
50. Левінська Т. Чи чекати області напливу туристів? Уже звичні "але" поки переважають... / Т. Левінська // Кіровоградська правда. - 2013. - 25 жовтня. - С. 11: фото
У статті обговорюються проблеми і здобутки в галузі екологічного туризму.
51. Левінська Т. Чим може здивувати наша область, аби туристи залишали тут гривні та "зелень"? / Т. Левінська // Кіровоградська правда. - 2011. - 30 серпня. - С. 5: фото
Розгорнутий матеріал про зелені куточки Кіровоградщини, які будуть цікаві для туристів.
52. Лисогор М. ...кожному селу - по лампочці / М. Лисогор // Кіровоградська правда. - 2011. - 8 квітня. - С. 2
Про нараду в облдержадміністрації під керівництвом першого заступника голови ОДА А.Ніколаєнка, на якій розглядалися питання створення та облаштування туристично-рекреаційних зон та впровадження проекту "Світла Кіровоградщина".
53. Матко К. Історичне минуле та мальовниче сьогодення - міцне підґрунтя для розвитку туризму: інтерв'ю з методистом з пам'яткоохоронної справи відділу культури і туризму РДА Л.В.Дронік / К. Матко // Сільське життя. - 2008. - 27 вересня. - С. 1
54. Маштаков С. До промислової слави Світловодська має додатися й туристична / Маштаков С. // Народне слово. - 2007. - 31 травня. - С. 2
Про виїзне засідання координаційної ради з питань місцевого самоврядування при голові кіровоградської облради до Світловодська.
55. Мельник В. Чи бути туризму в районі / В. Мельник // Сільське життя (Добровеличківський р-н). - 2006. - 13 липня. - С. 3
Про перспективи розвитку туризму в Добровеличківському районі відповідно до обласної програми розвитку туризму.
56. Ніколаєвська Л. Чи стане Знам'янщина туристичним брендом? / Л. Ніколаєвська // Сільське життя. - 2010. - 1 вересня. - С. 2
Рекреаційні маршрути району, що передбачені програмою

"Центральний регіон 2015".

57. Петрович Ж. Культура у нас еще жива... / Ж. Петрович // 100-й округ. - 2007. - 22 марта. - С. 3
На засіданні обласного прес-клубу реформ в присутності представників різних закладів культури обговорювалися перспективи розвитку культури і туризму нашого регіону в найближчий час.
58. Полулях С. Ударимо туризмом по бездоріжжю / С. Полулях // Кіровоградська правда. - 2009. - 28 липня. - С. 3
Матеріал про виїзне засідання президії обласної ради, присвячене напрацюванню конкретних туристичних маршрутів Кіровоградщини та вивченню досвіду з цього питання Черкаської області.
59. Про підтримку та розвиток сільського туризму: Розпорядження Світловодської РДА №382-р "Про затвердження плану заходів щодо підтримки розвитку сільського туризму на 2007-2010 роки" // Вісті Світловодщини. - 2007. - 7 червня. - С. 1.
60. Туризмом по бездоріжжю... // Народне слово. - 2011. - 14 квітня. - С. 4
Про робочу нараду першого заступника голови ОДА А.Ніколаєнка з головами райдержадміністрацій та міськвиконкомів стосовно розвитку зеленого туризму на території області.
61. Туризму - зелену вулицю // Народне слово. - 2010. - 11 листопада. - С. 2
Про обговорення під час апаратної наради в облдержадміністрації шляхів розвитку туристичної галузі Кіровоградщини на наступні п'ять років.
62. Туристично-краєзнавчі дослідження: збірник наук. статей / Редкол.: О. О. Бейдик, В. О. Горбик, В. К. Євдокименко та ін.; Федерація профспілок України, Ін-т туризму. - К. - 2005
Вип. 6. - 2005. - 473,[3] с. - Бібліогр. в кінці частин
63. Українська культура зробила свій вибір: 4 лютого відбулось розширене засідання колегії Міністерства культури і туризму України, на якому з доповіддю про підсумки розвитку культури і туризму в 2005 році виступив міністр Ігор Ліховий // Культура і життя. - 2006. - 8 березня. - С. 1-2
Серед тих, хто виступив на відкритому засіданні колегії - Наталя Овчаренко, начальник управління культури і туризму Кіровоградської обласної державної адміністрації.
64. Чермак Л. Природі й історії назустріч / Л. Чермак //

Новомиргородщина. - 2007. - 20 жовтня. - С. 3

Інтерв'ю з відповідальною за роботу по туризму РДА стосується залучення сільського населення до мережі туристичних садиб, участі району у всеукраїнській виставці, а також проблем молодіжного туризму. Йдеться також про відкриття нового маршруту - Новомиргород-Троянове.

65. Чорний О. Щоб туризм наповнював бюджет: актуальна тема / Чорний О. // Народне слово. - 2004. - 30 вересня. - С. 4

3. Туристичні центри, агенції, установи, організації, гуртки

66. Карасьова Н. Вибирай "САМ"! : Туристичній фірмі "САМ" виповнюється 10 років / Карасьова Н. // Вечірня газета. - 2001. - 28 вересня. - С. 12
67. Карасьова Н. Перші випускники Кіровоградської філії Київського університету туризму, економіки і права / Карасьова Н. // Вечірня газета. - 2003. - 30 травня. - С. 8
68. Косарева О. Екскурсодів у нас - хоч греблю гати / О. Косарева // Кіровоградська правда. - 2012. - 27 листопада. - С. 2
Ліцензію на здійснення екскурсійної діяльності в області отримали більше сотні спеціалістів, про це повідомили на засіданні громадської ради з питань розвитку туризму в Кіровоградській області.
69. Лісниченко Ю. По фізичну міць та науку - до центру туризму / Лісниченко Ю. // Вечірня газета. - 2005. - 6 травня. - С. 5
Діяльність Центру туризму позитивно впливає на фізичне та інтелектуальне виховання молоді.
70. Макей Л. "Кіровоградтурист" чекає на гостей / Л. Макей // Народне слово. - 2010. - 1 квітня. - С. 1
Розмова з головою правління ЗАТ "Кіровоградтурист" Г.Гуляєвою про можливості і послуги підприємства.
71. Михалевська Р. Калейдоскоп туристських буднів / Михалевська Р. // Народне слово. - 2010. - 30 листопада. - С. 4
Про різноманітні цікаві заходи, які відбувалися в рамках роботи обласного центру туризму.
72. Михалевська Р. Навчалися працівники туристської сфери / Михалевська Р. // Народне слово. - 2010. - 14 жовтня. - С. 9
Про навчально-тренувальні збори для керівників туристсько-краєзнавчих гуртків біля с.Тарасівки Новгородківського району.
73. Михалевська Р. Обласний центр туризму і краєзнавства / Михалевська Р. // Освітнянське слово. - 2002. - травень. - С. 8
74. Невдаха С. Краса і біль України / С. Невдаха // Молодіжне перехрестя. - 2007. - 12 квітня. - С. 4
Кіровоградський обласний центр туризму, краєзнавства, спорту та екскурсій учнівської молоді провів обласний етап туристсько-краєзнавчої експедиції "Краса і біль України" по території нашого

краю.

75. Пікуліна Н. Разом з нами люди пізнають світ / Н. Пікуліна // Наш бізнес. - 2005. - 1 січня. - С. 8
Інтерв'ю керівника кіровоградського туристичного агенства "Супутник-Кіровоград".
76. "Сам" в Кіровограді! // Коммивояжер. - 2002. - № 6. - С. 24
77. Френчко Л. Знаменитости степной столиці: Валентина Пономарчук / Л. Френчко // Ведомости. - 2007. - 2 февраля. - С. 8; Ведомости. - 2007. - 16 февраля. - С. 8
Стаття присвячена пам'яті відомої в місті директора туристичного агенства "Азимут-2" Валентині Тайлеровні Пономарчук.
78. Чорний О. Вони допомагають пізнавати світ: інтерв'ю з директором туристичної фірми "Супутник-Кіровоград" Наталею Пікуліною / Чорний О. // Народне слово. - 2002. - 26 вересня.
79. Чорний О. Щоб туризм наповнював бюджет: актуальна тема / Чорний О. // Народне слово. - 2004. - 30 вересня. - С. 4

4. Дитячі та юнацькі туристичні центри, станції, гуртки

80. Александров О. Не треба боятися експериментувати / О. Александров // Освітнянське слово. - 2014. - лютий. - С. 4: фото
Про молодого сільського педагога, керівника туристичного гуртка Добровеличківського ЦДЮТ Олександра Александрова.
81. Безус О. На вітрах мандрів / О. Безус, Я. Гайка // Сільський вісник. - 2011. - 16 липня. - С. 7: фото
Про туристичний десант представників літньої Школи лідерів (учні Куколівської, Протопопівської, Червонокам'янської шкіл) до узбережжя Чорного моря.
82. Гладишевська Н. Подорож козацькими стежками / Н. Гладишевська // Сільський вісник. - 2005. - 1 листопада. - С. 3
Керівник гуртка "Спортивне орієнтування", вчитель Ульяновської школи про участь у районній краєзнавчо-туристичній експедиції "Козацькими шляхами" до Холодного Яру.
83. Левочко В. Станції юних туристів присвячується / В. Левочко // Народне слово. - 2006. - 17 жовтня. - С. 3
Кіровоградська дитяча екскурсійно-туристична станція відсвяткувала своє 60-річчя в обласному центрі дитячої та юнацької творчості.
84. Невдаха С. Краса і біль України / С. Невдаха // Молодіжне перехрестя. - 2007. - 12 квітня. - С. 4
Кіровоградський обласний центр туризму, краєзнавства, спорту та екскурсій учнівської молоді провів обласний етап туристсько-краєзнавчої експедиції "Краса і біль України" по території нашого краю.
85. Онисько І. "Бобри" беруть нові вершини / І. Онисько // Кіровоградська правда. - 2012. - 3 квітня. - С. 5: фото
Розповідь про команду "Бобри" при Бобринецькому районному Будинку дитячої творчості, яка займається спортивним туризмом.
86. Створено туристичний клуб "Мандри" // Народне слово. - 2014. - 9 січня. - С. 8
В КДПУ у пошані маршрутний спортивний туризм, про що свідчать здобутки команд, що брали участь у змаганнях. А нещодавно при КДПУ створено туристичний клуб.

5. Конференції, семінари, круглі столи з питань розвитку туризму

87. Квітка В. Туризму місто сказало "Так": плани влади / В. Квітка // Олександрійські відомості. - 2006. - 9 листопада. - С. 2
88. Коваленко А. Всі прапори до нас у гості / А. Коваленко // Народне слово. - 2017. - 23 березня. - С. 16: фото.кол.
Інтерактивний форум з туризму на базі Казавчина на Гайворонщині відкрив для обговорення різні туристичні моделі розвитку територій.
89. Любарський, Роман. Чи з'явиться на Кіровоградщині справжній екотуризм? / Роман Любарський // Народне слово. - 2013. - 31 жовтня. - С. 13
За матеріалами круглого столу, проведеного Орхуським інформаційно-тренінговим центром, створеним при відділі документів з економічних, технічних та природничих наук ОУНБ ім. Д.І.Чижевського.
90. Матівос Ю. Привиди забутого музею: Туризм та бізнес на чийй пам'яті? / Ю. Матівос // Кіровоградська правда. - 2011. - 20 вересня. - С. 6: фото
Матеріал про міжнародну науково-практичну конференцію "Сім'я Раєвських в історико-культурному просторі слов'янського світу" і дискусії навколо теми туристичної привабливості місць, пов'язаних з життям генерала-патріота М.Раєвського, зокрема у Розумівці Олександрівського району.
91. Мельник, Петро. "Степограй" повернувся / Петро Мельник // Голос України. - 2017. - 7 червня. - С. 7: фото
Започаткований 2008 року фестиваль відновлено, а в рамках фестивалю з ініціативи Валентини Животовської проведено семінар із сільського туризму.
92. Михалевська Р. Туризм гарантує змістовне дозвілля / Михалевська Р. // Народне слово. - 2006. - 19 вересня. - С. 3
Стаття про семінар-практикум для керівників туристично-краєзнавчих гуртків області, їх діяльність та перспективу розвитку туристичної і краєзнавчої роботи.
93. Михалевська Р. Туристський зліт педагогів / Р. Михалевська // Народне слово. - 2011. - 6 жовтня. - С. 5
Про туристсько-спортивний зльот серед працівників освіти області біля с.Тарасівка Новгородківського району.

94. Никоненко В. Нужен ли Кировоградщине экотуризм? / В. Никоненко // Первая городская газета. - 2013. - 24 октября. - С. 2: фото
В статье рассказывается о том, что в библиотеке им. Д. Чижевского прошел круглый стол, на котором чиновники и преподаватели, ученые и учителя, представители туристических фирм обсуждали варианты развития экотуризма в Кировоградской области.
95. Олександрівщина. Минуле. Сучасне. Майбутнє: Матеріали конференції-презентації. Кіровоград, травень 2008 року / Кіровоградський держ. педагог. ун-т ім. Володимира Винниченка, Кіровоградська обл. організація Всеукраїнської спілки краєзнавців, Олександрівська районна держ. адміністрація; укл.: Василь Білошапка. - Дніпропетровськ: Арт-Прес, 2008. - 185,[3] с.: іл. - Бібліогр. в кінці ст.
96. Романюк Л. Про екотуризм, екопроблеми та екоперспективи / Л. Романюк // Наш бізнес. - 2013. - 24 жовтня. - С. 12: фото.кол.
У статті розповідається про круглий стіл "Екологічний туризм. Сучасні концепції розвитку", який провели працівники бібліотеки ім. Д. Чижевського спільно з обласним осередком сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні.
97. Садовенко Ю. Для розвитку туризму / Ю. Садовенко // Колос. - 2007. - 19 травня. - С. 2
На базі новоствореного музею Новоархангельського району проведено районий семінар для директорів сільських музеїв та працівників районного відділу культури і туризму РДА.
98. Трипільський, Руслан. Новий поштовх до розвитку туризму на Кіровоградщині / Р. Трипільський // Народне слово. - 2017. - 7 березня. - С. 19: фото. кол.
Презентація книги О.Колотухи "Рекреаційно-туристські ресурси Кіровоградської області" у краєзнавчому відділі бібліотеки ім Д. Чижевського.

6. Туристичні змагання, експедиції, виставки, фестивалі

99. 13 травня // Маловисківські вісті. - 2017. - 17 травня. - С. 1
Про V-й Центральнo-Український музейно-туристичний фестиваль, на якому Маловисківський район презентував свій туристичний потенціал: кращі туристичні маршрути - "Церквами Маловисківщини", злинські "Каскади" та зелену садибу "Миролюбівська".
100. Ізмайлов С. Відбулися змагання зі спортивного туризму / С. Ізмайлов // Вільне слово. - 2011. - 5 жовтня. - С. 8
24-25 вересня 2011 року у лісовому масиві біля с. Звенигородки відбулися змагання зі спортивного туризму, присвячені Всесвітньому дню туризму.
101. Акоюн К. "Міс туризм 2006" - вчимося відпочивати красиво! / К. Акоюн // Молодіжне перехрестя. - 2007. - 11 січня. - С. 3
Про участь кіровоградки Каті Гержової в конкурсі краси "Міс туризм 2006" в Тайвані.
102. Александров, Олександр. А ви так зможете? / О Александров // Сільське життя (Добровеличківський р-н). - 2011. - 19 листопада. - С. 8: фот.цв.
Про відкритий кубок з велосипедного туризму туристично-краєзнавчого клубу "Чорнолісся", який відбувся на початку листопада в м. Знамянка та про участь у ньому О. Александрова, керівника гуртків Добровеличківського ЦДЮТу, який здобув перемогу у загальному заліку серед аматорів.
103. Александров, Олександр. В Кіровоградській області вперше відбулися Всеукраїнські змагання по спортивному туризму / Олександр Александров // Сільське життя (Добровеличківський р-н). - 2013. - 27 липня. - С. 8: фот.цв.
Про участь тренерів із Добровеличківщини у Всеукраїнських змаганнях по спортивному туризму у якості суддів.
104. Александров, Олександр. Вперед до нових перемог! / Олександр Александров // Сільське життя (Добровеличківський р-н). - 2013. - 7 грудня. - С. 8 : фот.
Розповідь про участь команди Добровеличківського району у обласних змаганнях із спортивного туризму, присвячених 50-річчю розвитку спортивного орієнтування на території України.
105. Александров, Олександр. Гори кличуть знову й знову... / Олександр Александров // Сільське життя (Добровеличківський р-н). - 2013. - 21

вересня. - С. 8: фот.цв.

Про туристичну подорож гуртківців Добровеличківського ЦДЮТ під керівництвом Олександра Александрова по західній Україні.

106. Александров, Александр. Захоплення, які стають компонентом життя / Александр Александров // Сільське життя (Добровеличківський р-н). - 2013. - 13 квітня. - С. 8: фот.цв.

Про проходження на базі Перемозівської ЗОШ I - III ступенів другого етапу Чемпіонату України з техніки пішогодного туризму в закритих приміщеннях серед школярів та гуртківців позашкільних закладів. Команди були достатньо підготовленими, тому школярі із Добровеличківщини зайняли 2 та 4 місце серед своїх вікових категорій.

107. Александров, Александр. На досягнутому зупинятися не збираємося / О. Александров // Сільське життя (Добровеличківський р-н). - 2012. - 3 березня. - С. 5 : фот.

Про чергову поїздку гуртківців туристсько-краєзнавчого гуртка до міста Помічної та села Суботці.

108. Александров, Александр. Осінні канікули пройшли цікаво / О Александров // Сільське життя (Добровеличківський р-н). - 2011. - 12 листопада. - С. 8: фот.цв.

Про участь збірної команди учнівської молоді Добровеличківського району зі спортивного туризму в обласних навчально-тренувальних зборах, які проходили поблизу села Краснокам'янка в Криму.

109. Александров, Александр. Чергові змагання - чергові перемоги / Александр Александров // Сільське життя (Добровеличківський р-н). - 2013. - 5 жовтня. - С. 8: фот.цв.

Про участь команди із Кіровоградщини в змаганнях Кубка України та міжнародних змаганнях з велосипедного туризму. Згадуються спонсори, завдяки яким відбулася поїздка.

110. Александров, Александр. Я піду в далекі гори, на широкі полонини / Александр Александров // Сільське життя (Добровеличківський р-н). - 2013. - 8 червня. - С. 8: фот.цв.

Розповідь про участь керівника гуртків ЦДЮТу Олександра Александрова у туристичному маршруті 3 категорії складності в горах Карпатах.

111. Александрова С. Чемоданное настроение / С. Александрова // Репортер. - 2006. - 5 июня. - С. 8

В обласній філармонії 15 районних туристичних агенств, а також агенства з деяких інших областей стали учасниками виставки-ярмарки "Кіровоградщина. Туризм-2006".

112. Ангелова А. "Мандрівнику" п'ять років / А. Ангелова // Народне слово. - 2013. - 17 жовтня. - С. 20: фото.кол.
Краєзнавчо-туристичний клуб "Мандрівник" відзначив свій перший ювілей в ОУНБ ім. Д.І.Чижевського. Учасники клубу ділились враженнями від мандрівок, згадували найбільш цікаві моменти, переглядали світлини, спілкувались.
113. Бажан В. Рік туризму розпочався вдало / В. Бажан // Молодіжне перехрестя. - 2008. - 13 березня. - С. 3: фото
Про участь Кіровоградського обласного центру туризму, краєзнавства, спорту та екскурсій учнівської молоді в регіональному Чемпіонаті з техніки гірського туризму в закритих приміщеннях в м. Вільногірську Дніпропетровської області. Команда центру зайняла третє загальнокомандне місце серед 18 команд з регіонів України.
114. Блацький, Леонід. Наші - у п'ятірці найсильніших / Леонід Блацький // Сільський вісник. - 2013. - 28 вересня. - С. 7: фото
Про обласні змагання з спортивного туризму та команду працівників освіти, які неодноразово брали участь у цих змаганнях.
115. Бойко В. Туризм нас єднає / В. Бойко // Трудова слава. - 2009. - 23 травня. - С. 3
Нещодавно відбулися змагання зі спортивного туризму серед учнів району на базі Чечеліївської ЗОШ I - III ступенів.
116. Бойко В. Педагогічний "Екстрім - 1". І знову успіх! / В. Бойко // Трудова слава. - 2010. - 6 жовтня. - С. 4
17-19 вересня відбувся туристсько-спортивний зліт працівників освіти області.
117. Відбувся п'ятий Центрально - Український музейно-туристичний фестиваль // Новоукраїнські новини. - 2017. - 20 травня. - С. 4: фото
Участь представників району та об'єднаної територіальної громади в V Центрально - Українському музейно-туристичному фестивалі, який відбувся в м. Кропивницькому на території Дендропарку.
118. Волок Ю. Щоб відпочити, далеко їздити не треба / Ю. Волок // Кіровоградська правда. - 2006. - 6 червня. - С. 1
Про обласну виставку-ярмарок в обласній філармонії, організовану за сприяння управління культури і туризму ОДА "Кіровоградщина. Туризм-2006".
119. Головка С. Урбаністичний туризм / С. Головка // Народне слово. - 2011. - 21 липня. - С. 6

Автор публікації поклав за мету відвідати всі обласні центри України та ще кілька міст, що його приваблюють, і вже здійснив 17 мандрівок, про які розповідає читачам "Народного слова".

120. Гонзур Ю. Отдыхаем по-кировоградски! / Ю. Гонзур // 100-й округ. - 2007. - 10 мая. - С. 3

В БК ім. Компанійця пройшла виставка-ярмарок "Кіровоградщина. Туризм-2007", на якій були представлені яскраві, неповторні куточки нашої області, де можна відпочити і насолодитися природою.

121. Грінченко В. Про участь у виставці-ярмарку "Кіровоградщина. Туризм - 2007": Туристичними стежками / В. Грінченко // Сільське життя (Добровеличківський р-н). - 2007. - 12 травня. - С. 1

Про участь Добровеличківського району в обласній виставці-ярмарку.

122. Грабажей І. І риба ловилась, і чаєм та млинцями грілись! Санчата: Санчата, ковзанки, ярмарки та загартування зимового турсезону / І. Грабажей // Кіровоградська правда. - 2012. - 20 березня. - С. 6: фото

Огляд новорічно-різдвяних свят та дозвіллевих турів у різних селах Кіровоградської області, які пропонувалися туристичними підприємствами області.

123. Грабажей І. Туризм зелений, туризм білий / І. Грабажей // Народне слово. - 2011. - 8 грудня. - С. 12: фото

Публікація про участь туристичних підприємств Кіровоградщини, митців народного та декоративно-ужиткового мистецтва у низці всеукраїнських заходів туристичного спрямування.

124. Доля Н. На Олександрівщині стартував Всеукраїнський туристичний чемпіонат / Н. Доля // Вперед. - 2013. - 16 липня. - С. 2: фото

У статті розповідається про 42 чемпіонат України з пішогодного туризму серед юніорів та третій чемпіонат з велосипедного туризму.

125. Желєзнякова, Ірина. Підтвердили першість / Ірина Желєзнякова // Зоря. - 2017. - 20 травня. - С. 1: фото

13 травня в Кропивницькому відбувся п'ятий Центрально-Український музейно-туристичний фестиваль.

126. Кіровоградська область: Четверта всеукраїнська виставка-ярмарок сільського туризму "Українське село запрошує" // Туризм сільський, зелений. - 2006. - II (Квітень-червень). - С. 18

Подается коротко (на сторінку) відомості про участь кожної області України, у т. ч. Кіровоградщини, в Четвертій всеукраїнській виставці-ярмарку сільського туризму "Українське село запрошує".

127. Кашеєва Л. Туристичний ярмарок / Л. Кашеєва // Долинські новини. - 2009. - 26 травня. - С. 1
Коллективне фото учасників виставки та розповідь про участь у цьогорічному ярмарку в Кіровограді.
128. Коваленко А. Всі прапори до нас у гості / А. Коваленко // Народне слово. - 2017. - 23 березня. - С. 16: фото.кол.
Інтерактивний форум з туризму на базі Казавчина на Гайворонщині відкрив для обговорення різні туристичні моделі розвитку території.
129. Кравченко А. На II Центрально-Українському музейно-туристичному фестивалі гідно була представлена Олександрівщина / А. Кравченко // Вперед. - 2013. - 28 вересня. - С. 2: фото
21 вересня 2013 року з метою розвитку національного туристичного продукту, налагодження ділових контактів між підприємствами і організаціями, висвітлення та популяризації досягнень у розвитку туризму центрального регіону у м. Кіровограді відбувся II Центрально-Український музично-туристичний фестиваль.
130. Лісниченко Ю. Кіровоградщина туристична / Лісниченко Ю. // Вечірня газета. - 2007. - 11 травня. - С. 2
Про цьогорічну виставку-ярмарок "Кіровоградщина. Туризм-2007" в Палаці культури імені Компанійця.
131. Лісова О. Наші туристи знову серед перших! / О. Лісова // Народне слово. - 2012. - 19 квітня. - С. 20
Інформація про чемпіонат України зі спортивного орієнтування, що відбувся у Світловодську.
132. Левінська Т. Кіровоградщина туристична під одним крилом. Центрально-українським / Т. Левінська // Кіровоградська правда. - 2012. - 5 жовтня. - С. 12: фото
Про I Центрально-Український музейно-туристичний фестиваль, який пройшов в обласному краєзнавчому музеї.
133. Левочко В. Історія з фотографією / В. Левочко // Народне слово. - 2007. - 29 вересня. - С. 4
В обласному художньому музеї до Дня туриста відкрилася фотовиставка "Золоті стежки Кіровоградщини", на якій представлені заповідні куточки степового краю.
134. Лежненко А. Спортивне свято у Знам'янці / А. Лежненко // Освіта України. - 2005. - 30 вересня. - С. 4
Фотозвіт про туристичний зліт освітян.

135. Любарський Р. Буде і сало, і "Дика груша" / Р. Любарський // Народне слово. - 2016. - 31 березня. - С. 5: фото
Огляд традицій фестивального туризму в нашому краї. Перелік фестивалів у полі.
136. Макей Л. Ах, вернісаж, вернісаж!. / Л. Макей // Сільський вісник. - 2007. - 13 січня. - С. 7
Новорічний туристичний вернісаж у Олександрійському районному Будинку культури: фоторепортаж. Розмаїття творів декоративно-ужиткового мистецтва району було достойним фоном для обговорення проблем зеленого, екологічного та сільського туризму.
137. Макей Л. Маршрути підказали майстрині / Л. Макей // Народне слово. - 2006. - 10 червня. - С. 1
Майстрині з декоративно-ужиткового мистецтва гідно представили свій Олександрійський район на виставці-ярмарку по зеленому туризму степового краю в приміщенні обласної філармонії "Кіровоградщина. Туризм-2006".
138. Мельник В. Зелений туризм набирає обертів / В. Мельник // Сільське життя (Добровеличківський р-н). - 2008. - 19 червня. - С. 3
Участь району у виставці-ярмарку "Кіровоградщина. Туризм-2008".
139. Мельник, Петро. "Степограй" повернувся / Петро Мельник // Голос України. - 2017. - 7 червня. - С. 7: фото
Започаткований 2008 року фестиваль відновлено, а в рамках фестивалю з ініціативи Валентини Животовської проведено семінар із сільського туризму.
140. Миколаєнко Н. Наші в Пирогово: Відгомін події / Н. Миколаєнко // Вперед. - 2008. - 31 травня. - С. 2
Участь районного краєзнавчого музею у представленні туризму регіону, що відбувся у Музеї архітектури і побуту НАН України: фоторепортаж.
141. Моя Кіровоградщина - перлина скіфського степу: матеріали обласного історико-географічного конкурсу "Моя Кіровоградщина - перлина скіфського степу", присвяченого 70-річчю Кіровоградської області. Тези науково-дослідницьких робіт / Упр. освіти і науки Кіровоградської обл. держ. адм., Кіровоградський обл. центр туризму, краєзнавства, спорту та екскурсій учнівської молоді; укл. В. В. Собчук. - Кіровоград : [б. в.], 2009. - 186 с.: табл., фото, іл., портр. - Бібліогр. в кінці ст.
142. Нетреба І. Открой для себя свою область / І. Нетреба // Молодіжне

перехрестя. - 2007. - 10 травня. - С. 11

В Кіровоградському Палаці культури імені Компанійця пройшла виставка-ярмарок "Кіровоградщина. Туризм-2007", на якій делегати із різних районів нашої області представили історію свого краю в експонатах, картинах, фотографіях та виробих декоративно-ужиткового мистецтва.

143. Попович, Любов. Світловодськ запрошує на полуничний фестиваль / Любов Попович // Кіровоградська правда. - 2017. - 21 квітня. - С. 4: фото

Про особливості туристичного сезону розповів начальник відділу культури і туризму Світловодської райдержадміністрації Микола Середенко.

144. Представили туристичний потенціал нашого району // Вперед. - 2017. - 17 травня

Олександрівщина була представлена на V Центрально-Українському музейно-туристичному фестивалі, який відбувся 13 травня у парку культури і відпочинку корпорації "XXI Століття" у Кропивницькому.

145. Салій О. 1-й Центрально-Український музейно-туристичний фестиваль: Олександрівський акцент / О. Салій // Вперед. - 2012. - 9 жовтня. - С. 4

Останній день фестивалю проходив на території району, і гості з інших областей могли побачити туристичний потенціал Олександрівщини.

146. Смолікова Л. Туризм - дорога у майбутнє... / Л. Смолікова // Зоря. - 2008. - 14 червня. - С. 8

Про участь району в обласній виставці "Кіровоградщина. Туризм-2008".

147. Стоян Ю. Новомиргородщина показала себе Україні і світу / Ю. Стоян // Народне слово. - 2009. - 16 червня. - С. 1, 2

Фоторепортаж про VII Всеукраїнську виставку-ярмарок "Українське село запрошує" в Пирогові Київської області, в якій Кіровоградську область представляв Новомиргородський район.

148. Стоянов Ю. Новомиргородщина вразила Україну і не тільки / Ю. Стоянов // Новомиргородщина. - 2009. - 5 червня. - С. 1,4-5

Район представляв область на всеукраїнському рівні у Києві на УП Всеукраїнській виставці-ярмарку "Українське село запрошує": детальний звіт про подію.

149. Тільнова І. Караван у вушку голки: Подорожувати із "фундаментом"

на колесах / І. Тільнова // Кіровоградська правда. - 2011. - 19 квітня. - С. 8

Про перший у Кіровограді зліт караванерів - власників будиночків на колесах - розповідає один із організаторів, кіровоградець О.Лунгул.

150. Федоров М. Як намазати медом шлях туристів нашим краєм / М. Федоров // Кіровоградська правда. - 2011. - 17 червня. - С. 4: фото

Фоторепортаж про цьогорічну виставку-ярмарок "Кіровоградщина. Туризм-2011", яка відбулася в Долинській.

151. Що може запропонувати туристам гостинна компаніївська земля? // Степовий край. - 2011. - 2 липня. - С. 4

Коротка інформація про туристичну виставку-ярмарок у Долинській містить перелік туристично-рекреаційних можливостей Компаніївщини.

152. Юферова Л. Приваблива перспектива / Л. Юферова // Сільське життя (Добровеличківський р-н). - 2009. - 28 травня. - С. 1

Презентація відеофільму "Туристичними стежками Добровеличківщини" на дводенній виставці-ярмарку в Олександрії.

7. Туристичні об'єкти краю

153. Андрусенко С. Перлина степової Петрівщини / С. Андрусенко // Трудова слава. - 2015. - 22 липня. - С. 3
Розповідається про розважально - готельний комплекс.
154. Андрусенко С. Маємо ще одну туристичну стежину / С. Андрусенко // Трудова слава. - 2014. - 11 червня. - С. 2
Розповідається про готельно - розважальний комплекс "Маєток".
155. Білоус Л. Козачий Яр / Л. Білоус // Гайворонський кур'єр. - 2012. - 10 листопада. - С. 4
Про природну заповідну зону "Козачий Яр", який знаходиться на території с. Казавчин.
156. Бабанська Н. Монастирище розкриває свої таємниці дітям / Н. Бабанська // Народне слово. - 2011. - 27 жовтня. - С. 20: фото
Розповідь про проект для туристичної діяльності на місцевих маршрутах Кіровоградщини.
157. Багацький Л. Потрібен туристичний вибух / Л. Багацький // Кіровоградська правда. - 2010. - 23 листопада. - С. 4
Інформація про найпривабливіші для туристів об'єкти в Кіровоградській області.
158. Бондар А. Туризму на Новоукраїнщині бути! / Бондар А. // Новоукраїнські новини. - 2008. - 7 червня. - С.1.
На виставці-ярмарці були представлені туристичні можливості Новоукраїнщини та потенціал цієї галузі в районі.
159. Бойко, Софія. Перлина степу - парк "Веселі Боковеньки" / Софія Бойко // Магістраль. - 2015. - № 71. - С. 8: фото.кол.
Заочна екскурсія парком з екскурсом у минуле.
160. Васильєв С. Маловисківські туристичні маршрути могли б бути не гірші черкаських / С. Васильєв // Маловисківські вісті. - 2010. - 25 вересня. - С. 2
Враження від мандрівки Черкащиною та думки про невикористані рекреаційні резерви Маловисківського району.
161. Грабажей І. Чудодійна криниця, риболовля, куліш та інші приманки для мандрів / І. Грабажей // Кіровоградська правда. - 2012. - 8 травня. - С. 5: фото
Матеріал за презентаціями екскурсійно-туристичних маршрутів Знам'янського, Долинського та Олександрівського районів.

162. Домаранський, Андрій. Височинне Поінгулля і його цікаві місця: краєзнавча карта-схема / Андрій Домаранський; Громадська організація "Спільна дія", Благодійний фонд Станіслава Березкіна "Добротвір". - Кропивницький: [б. в.], 2016. - 1 здв. а.: фото, карти
163. Заповідні куточки Кіровоградської землі: путівник / Авт. кол.: Т. Л. Андрієнко, П. С. Терещенко, М. Л. Клестов та ін.; Под ред. Т. Л. Андрієнко; Держ. упр. екологічної безпеки в Кіровоград. обл. та ін.; Фот. В. А. Онищенко та ін.; Мал. І. І. Землянських, С. Ю. Костін. - 2-ге вид., доп. і перероб. - Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2008. - 244,[1] с.: табл., карт., 10 л. кольор. іл.
164. Заповідні місця Бобринеччини. - Бобринець: [б. в.], [б. р.]. - 13 с.: фото
165. Іванова, Ірина. Світловодськ чекає на туристів / Ірина Іванова // Кіровоградська правда. - 2016. - 27 травня. - С. 9: іл.
В статті йдеться про деякі туристичні куточки Світловодська. Зокрема, про стаціонарний зоопарк з екзотичними тваринами в селі Озера, створеним тамтешнім фермером. Любителям порибалить пропонують Голубе озеро у селі Свердлівка. А ще прогулянка штучним морем на яхті чи на байдарках. Загалом Світловодськ і район - надзвичайно благодатне підгрунтя для розвитку туризму. І за умови фінансових впливань місто і околиці з їхнім неймовірним потенціалом можна буде ставити в один ряд із приморськими курортами.
166. Іванова, Ірина. У Світловодському районі стартували роботи зі створення першого в регіоні кемпінгу / Ірина Іванова // Кіровоградська правда. - 2017. - 7 квітня. - С. 2
У селі Нагірне на березі водосховища стартували роботи зі створення кемпінг-парку "Кирилов сіті", відкриття якого заплановане на 29 квітня.
167. Козлова Т. Туризм в Светловодском районе: быть или не быть? / Т. Козлова // Новости турбизнеса. - 2006. - № 14 (июль). - С. 12-18
168. Костенко, Світлана. Петрівський район: легенди і дива / Світлана Костенко // Народне слово. - 2014. - 17 липня. - С. 6: фото
Заочна мандрівка за маршрутом "В пошуках духовності" - складена за враженнями від рекламної-інформаційної поїздки за участю керівника департаменту культури, туризму та культурної спадщини, представників туристичних фірм та журналістів.

169. Левінська А. Цікаве - поруч! / А. Левінська // Новини Кіровоградщини. - 2013. - 30 травня. - С. 9: фото
Стаття про туристичні місця Світловодського району.
170. Матівос, Юрій Миколайович. Вулицями рідного міста / Юрій Матівос. - Вид. 2-ге, оновл. та доп. - Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2016. - 103,[4] с.: фото. - Алф. покажч. уточнених назв і перекладу укр. мовою площ, проспектів, вулиць, провулків, проїздів, тупиків м. Кропивницького. С. 168-180
171. Миколаєнко Н. Наші в Пирогово: Відгомін події / Н. Миколаєнко // Вперед. - 2008. - 31 травня. - С. 2
Участь районного краєзнавчого музею у представленні туризму регіону, що відбувся у Музеї архітектури і побуту НАН України: фоторепортаж.
172. Нетреба І. Арсенівка. Екскурсія у заповідні бур'яни? / І. Нетреба // Народне слово. - 2011. - 16 червня. - С. 1, 4: фото
Стаття про необхідність відродження музейно-природного заповідника "Тобілевичі" на території села Арсенівки.
173. Нечаївка може стати Меккою для туристів: Заповідними стежками Компаніївщини // Степовий край. - 2010. - 7 серпня. - С. 4
Поштовхом до розвитку зеленого туризму стало розміщення в Інтернеті відомостей про Нечаївку учнями місцевої школи разом з учителем інформатики.
174. Ніколаєвська Л. Чи стане Знам'янщина туристичним брендом? / Л. Ніколаєвська // Сільське життя. - 2010. - 1 вересня. - С. 2
Рекреаційні маршрути району, що передбачені програмою "Центральний регіон - 2015".
175. Попович, Любов. "Золотий карась", "Лісова пісня" і "Козацька долина". "КП" продовжує цікавитися, що пропонують туристам бази відпочинку області / Любов Попович // Кіровоградська правда. - 2016. - 29 листопада. - С. 2
176. Пташник Т. Млин сумує за роботою й колишньою славою... / Т. Пташник // Кіровоградська правда. - 2012. - 22 червня. - С. 12: фото
Розповідь про водяний млин, що знаходиться на річці Ятрань у селі Давидівка Голованівського району.
177. Рутковська О. Липнязькі дивоцвіти / Рутковська О. // Краєзнавство. Географія. Туризм. - 2003. - січень, № 4. - С. 19-21

8. Природні туристичні об'єкти, пам'ятки природи

178. Бадалов П.П. Дендрологический парк "Веселые Боковеньки" / П.П.Бадалов. - Б.м.: Тип. з-да "ФЭД", Б.г. - 79 с.: цв.іл.
179. Балацький Леонід. Ландшафтний заказник „Велика і Мала скелі”: нові дослідження та факти// Природничо-наукові дослідження Кіровоградської області: музеєзнавчі аспекти: матеріали обласної науково-практичної конференції : 21 квітня 2017 року / Кіровогр. обл. держ. адмін., Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка, Кіровогр. обл. краєзнавчий музей. - Кропивницький: [б. в.], 2017. – С.200-206
180. Білошапка Василь. Заповідні об'єкти Олександрійського району Кіровоградської області // Природничо-наукові дослідження Кіровоградської області: музеєзнавчі аспекти : матеріали обласної науково-практичної конференції : 21 квітня 2017 року / Кіровогр. обл. держ. адмін., Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка, Кіровогр. обл. краєзнавчий музей. - Кропивницький: [б. в.], 2017. – С.193-199
181. Гриднева О. Одичавшая красота / О. Гриднева // Ланруж. - 2013. - № 11. - С. 44: фото.кол.
Стаття посвящена Онуфрієвському парку.
182. Край на межі лісостепу і степу: Природно-заповідні та ландшафтні куточки Кіровоградщини / Державне управління екологічної безпеки в Кіровоградській області; Фот. М. Власенко, О. Коломинов, А. Домаранський. - Кіровоград: Імекс-ЛТД, Б. р. - 32 с.: фото. кол.
183. Лісниченко Ю. У Чорний ліс - на відпочинок / Лісниченко Ю. // Вечірня газета. - 2006. - 29 вересня.
184. Левінська Т. Монастирище - український Стоунхендж / Т. Левінська // Кіровоградська правда. - 2011. - 19 серпня. - С. 9
Автор ділиться власними враженнями від відвідування Монастирища, яке знаходиться неподалік села Завтурове Устинівського району.
185. Левінська Т. Чим може здивувати наша область, аби туристи залишали тут гривні та "зелень"? / Т. Левінська // Кіровоградська правда. - 2011. - 30 серпня. - С. 5: фото
186. Лучшее место отдыха для всей семьи / Корпорация "XXI столетие", Кировоградский Дендропарк. - Кировоград: [б. и.], [2014?]. - [12] с.: цв.

ил., фото. цв.

Розгорнутий матеріал про зелені куточки Кіровоградщини, які будуть цікавими для туристів.

187. Ножнов М. Онуфріївське чудо / М. Ножнов // Краєзнавство. Географія. Туризм. - 2003. - № 5. - С. 22
188. Рутковська О. Липнязькі дивоцвіти / Рутковська О. // Краєзнавство. Географія. Туризм. - 2003. - січень, № 4. - С. 19-21
189. Сільченко Ігор. Дослідження природних пам'яток рідного краю засобами активного туризму// Природничо-наукові дослідження Кіровоградської області: музеєзнавчі аспекти: матеріали обласної науково-практичної конференції: 21 квітня 2017 року / Кіровогр. обл. держ. адмін., Центральн. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка, Кіровогр. обл. краєзнавчий музей. - Кропивницький: [б. в.], 2017. – С.90-96
190. 7 чудес України. Кіровоградська область: "Каскади" / ред. Андрій Домаранський; упор.: Олександр Гулай, Валентина Мирза-Сіденко, Юрій Онойко. - Кіровоград: ПОЛІМЕД-Сервіс, 2008. - [18] с
191. 7 чудес України. Кіровоградська область: "Козацький степ" / ред. Андрій Домаранський; упор.: Олександр Гулай, Валентина Мирза-Сіденко, Юрій Онойко. - Кіровоград: ПОЛІМЕД-Сервіс, 2008. - [18] с
192. 7 чудес України. Кіровоградська область: "Монастирище" / ред. Андрій Домаранський; упор.: Олександр Гулай, Валентина Мирза-Сіденко, Юрій Онойко. - Кіровоград: ПОЛІМЕД-Сервіс, 2008. - [18] с
193. 7 чудес України. Кіровоградська область: "Чорний ліс" / ред. Андрій Домаранський; упор.: Олександр Гулай, Валентина Мирза-Сіденко, Юрій Онойко. - Кіровоград: ПОЛІМЕД-Сервіс, 2008. - [18] с
194. Татарченко, Валентина. Хто врятує Онуфріївський парк? / Валентина Татарченко // Народне слово. - 2015. - 6 серпня. - С. 1,3: кол.іл.
Про обсяг робіт, який необхідно виконати, аби зробити таку привабливу туристичну родзинку як дендропарк безпечним та зручним для туристів.
195. Токарчук В. "Веселі Боковеньки" горять. Різноколор щороку створює неймовірну атмосферу унікальному парку / В. Токарчук // Кіровоградська правда. - 2013. - 22 жовтня. - С. 7: фото
У статті розповідається про мальовничий дендропарк "Веселі Боковеньки", що знаходиться у Долинському районі. Цього місяця він

святкує своє 120-річчя.

196. Шевченко О. Солоне озеро: благо чи міф?: Край бобринецький / О. Шевченко // Честь хлібороба. - 2007. - 7 серпня. - С. 2

До редакції надходять листи, які продовжують тему сільського та зеленого туризму. Йдеться про рекреаційний потенціал Бобринеччини. Публікація містить дуже цінний краєзнавчий матеріал.

9. Пам'ятки археології, історії, культури

197. Багацький Л. Раєвський - друг, та істина дорожча / Л. Багацький // Кіровоградська правда. - 2011. - 9 вересня. - С. 3: фото
Історико-краєзнавчий матеріал, маловідомі деталі із життя сім'ї Раєвських, а також про туристичну привабливість території, яка колись була у володінні Раєвських.
198. Бондар О. Усипальниця Раєвських: втрачені можливості чи великі сподівання? / О. Бондар // Народне слово. - 2011. - 19 травня. - С. 1, 9
Розгорнутий матеріал про виїзне засідання штабу по створенню історико-архітектурного заповідника родини Раєвських в Олександрівському районі.
199. Босий О. Археологічна сенсація Троянної балки / О. Босий // Народне слово. - 2007. - 4 вересня. - С. 4
Фоторепортаж про археологічну експедицію і розкопки найдавнішої в Центральній Україні палеолітичної стоянки первісних людей Троянове-4 на території Новомиргородського району біля села Трояни, в якій взяли участь кіровоградські науковці, професор Києво-Могилянської академії Леонід Залізник, провідний бібліотекар ОУНБ ім. Д.Чижевського О.Собчук, студенти КДПУ ім. В.Винниченка.
200. Гайда Л. До таємниць стародавніх культур / Л. Гайда // Краєзнавство. Географія. Туризм. - 2003. - № 4, січень. - С. 21-23
201. Доля Н. Активізувати туристичний потік в Розумівку / Н. Доля // Вперед. - 2013. - 14 вересня. - С. 1: фото
У статті розповідається про нараду з питань покращення ефективності діяльності історико-архітектурного заповідника родини Раєвських, яка відбулася у Розумівці.
202. Заповідник-музей І. Тобілевича (Карпенка-Карого) "Хутір Надія" = Заповідник-музей І. Тобілевича (Карпенко-Карого) "Хутор Надія" = І. К. Tobilevych (Karpenko-Karyi) reserve-museum "Khutir Nadiya" / Упр. культури і туризму Кіровоградської обл. держ. адм.; Кіровоградський обл. краєзнав. музей. - Кіровоград: [б. в.], [2012?]. - [20] с.: іл., фото. кол., портр., фото. - (Сер. "Кіровоградщина туристична"). - (Сер. "Музейні заклади"). - Текст: укр, рос., англ.
203. Мартинюк О. (вчитель історії Липнязької ЗШ №1). Про трипільську археологічну культуру на землях Добровеличківщини / О. Мартинюк // Сільське життя (Добровеличківський р-н). - 2010. - 2 грудня. - С. 3, 4
Трипільські традиції і мотиви в роботах федорівських гончарів.

10. Культурні місця та пам'ятки

204. 150 років усипальниці родини Раєвських // Новий Погляд. - 2005. - 7 жовтня. - С. 1
Інформація про відзначення у Розумівці 150-річчя освячення Свято-Хрестовоздвиженської церкви.
205. Березина О. Юбилей веры Христовой / О. Березина // Украина-Центр. - 2013. - 25 июля. - С. 3: фото
В День Святого равноапостольного князя Владимира (28 июля), когда христианский мир празднует 1025-ю годовщину Крещения Руси, редакция "УЦ" не могла пройти мимо этой даты и решила рассказать об интересных, самых старых культовых сооружениях, древних церковных книгах и иконах, которые находятся в кировоградских музеях и библиотеке им.Д.Чижевского.
206. Березина, Ольга. Божественная красота Благовещенского храма / Ольга Березина // Украина-Центр. - 2017. - 6 апреля. - С. 10 : фот. кол.
Накануне одного из самых важных православных праздников - Благовещения, автор статьи решила поговорить с настоятелем храма Благовещения Пресвятой Богородицы в областном центре протоиереем Евгением Назаренко. Поводом для разговора стал не только престольный праздник Благовещенского храма, но и то, что там работают художники - расписывают клирос.
207. Волощук Павло. Цілюще джерело і стара церква / Павло Волощук // Народне слово. - 2014. - 17 липня. - С. 4: фото
Впорядковано та освячено цілюще джерело, що виникло на місці храму, спаленого разом із віруючими під час нашествия монголо-татар. Згодом було побудовано кам'яний храм, зруйнований уже в 60-ті роки. Відновлено храм у 2012 році. Відтепер щороку на Великдень відбуватимуться урочистості біля цілющого джерела, яким опікується місцева громада реєстрових козаків.
208. Голобородько В. Таємничі символи Іллінської церкви у столиці Нової Сербії. Нарис про найдавнішу архітектурну пам'ятку Кіровоградської області / В. Голобородько // Городской курьер. - 2013. - 1 августа. - С. 7
Про таємничий символ на фасаді Іллінської церкви у Новомиргороді.
209. Диківський жіночий монастир // Наше місто. - 2016. - 19 травня. - С. 9: фото.кол.

Диківський Свято-Благовіщенський - єдиний в Україні "сімейний" жіночий монастир. Улітку в ньому живуть приїжджі дівчатка - родички сестер-монахинь.

210. Залуженко Т. Жито зійшло рясно / Т. Залуженко // Честь хлібороба. - 2008. - 18 березня. - С. 3
Історія Свято-Вознесенського храму у м. Бобринець подана на Всеукраїнський конкурс "Легенди рідного краю".
211. Карасьова Н. Головна синагога: Єлисаветграду - 250! / Карасьова Н. // Єлисаветградские ведомости. - 2003. - 20 июня. - С. 1,9
212. Карасьова Н. Преображенський собор: Єлисаветграду - 250! / Карасьова Н. // Єлисаветградские ведомости. - 2003. - 22 августа. - С. 1
213. Кафедральный собор Рождества Пресвятой Богородицы. 200 лет: книга-альбом / авт.-сост. А. Н. Мануйлов, Р. В. Кондратюк. - Кировоград: Имэкс-ЛТД, 2012. - 367 с.: фото. цв., фото, портр., ил. - Текст: рус., укр.
214. Класова О. Церква святої рівноапостольної Марії Магдалини / Класова О. // Благовіст. - 2004. - №2. - С. 3
Розповідь про церкву, на місці якої нині лише пам'ятний хрест. Її історія тісно пов'язана з Єлисаветградським комітетом Червоного Хреста та часами російсько-турецької війни. Є карта із позначкою місцезнаходження церкви та фотографія пам'ятного знака.
215. Колесник, Василь. Плюс-мінус 20 років... / Василь Колесник // Маловисківські вісті. - 2016. - 5 листопада. - С. 3
Історія Преображенського храму і його настоятелів.
216. Куценко, Вадим (науковий співробітник історико-архітектурного заповідника родини Раєвських). Нове життя заповідника / Вадим Куценко // Народне слово. - 2015. - 16 квітня. - С. 12: фото
Історія створення заповідника: церква як архітектурна пам'ятка класицизму, родина Раєвських і усипальниця, Бондарівський став, 300-літній велетень-дуб, що, за легендою, став для Пушкіна прообразом дуба з лукомор'я. Територія заповідника є також базою для проведення низки фестивалів, конкурсів, пізнавальних закладів.
217. Левочко В. Ландшафтний архітектор Петро Сидора: До 220-річчя Спасо-Преображенського собору / В. Левочко // Кіровоградська правда. - 2008. - 5 серпня. - С. 8

218. Матівос Ю. Духовна святиня міста / Ю. Матівос // Кіровоградська правда. - 2006. - 11 липня. - С. 3
Свято-Преображенський собор: історія будівлі та відродження духовності.
219. Назаренко Е. Андреевская церковь / Е. Назаренко // Наше місто. - 2013. - 12 грудня. - С. 13
220. Несен А. Головний православний храм міста / Несен А. // Елисаветградские ведомости. - 2004. - 27 февраля. - С. 1,4
221. Никитина Е. По милости Божией / Е. Никитина // Украина-Центр. - 2010. - 5 августа. - С. 14
Про історію Свято-Богоявленського жіночого монастиря, що в с. Диківка Знам'янського району.
222. Онисько І. Хрест на куполі дзвіниці Свято-Миколаївського храму замінили через 115 років / І. Онисько // Кіровоградська правда. - 2012. - 13 липня. - С. 4
Подано фото дзвіниці та коментар до нього, а також історичну довідку про Свято-Миколаївський храм у Бобринці.
223. Пасічник Л. З історії Грецької церкви Єлисаветграда / Л. Пасічник // Народне слово. - 2012. - 12 липня. - С. 12: фото
224. Писарева Я. Спасо-Преображенскому собору - 220 лет / Я. Писарева // 100-й округ. - 2008. - 21 августа. - С. 8
225. Поліщук В. Дерев'яні церкви Кіровоградщини / В. Поліщук // 21-й канал. - 2015. - 22 жовтня. - С. 22
226. Романюк Н. Ювілей храму в Розумівці: Новини коротко / Н. Романюк // Народне слово. - 2010. - 10 серпня. - С. 4
Під час відзначення 155-річчя від дня освячення храму у Розумівці на в'їзді до села встановлено новий дерев'яний хрест.
227. Семь чудес Александрийщины // Олександрійський тиждень. - 2010. - 21 січня. - С. 4
Детальний перелік пам'ятників та архітектурних споруд по населених пунктах району.
228. Слободяник О. Літній відпочинок / О. Слободяник // Трудова слава. - 2016. - 3 серпня. - С. 3
Розповідається про екскурсію до чоловічого монастиря.

229. Спасо-Преображенський собор: історико-документальне видання: книга-альбом / Макет і худож. оформл. Ігоря Шалюти; Автор ідеї: Протоієрей Петро Сидора, Автори текстів: Олександр Чуднов, Володимир Левицький. - Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2005. - 351,[1] с.: фото.кол. - Текст укр. та рос. мовами
230. Спасо-Преображенський собор: 220 років з дня заснування / авт. тексту Сергій Ткаченко. - Кіровоград: РВА "Тема-Плюс", 2008. - 32 с.: фото. кол.
231. Степанова О. Три чуда Кіровоградщини / О. Степанова // Україна-Центр. - 2008. - 8 лютого. - С. 5
Відбулася презентація проекту "Кіровоградська область у загальнонаціональній акції "Сім чудес України". Обрано три основних і четвертий резервний об'єкт, які здатні претендувати на чудеса природи. Це ландшафтний заказник "Монастирище", місцевість "Каскади", заказник "Чорноліський" та долина річки Інгулець.
232. Стужук Г. Під Покровом Богоматері / Г. Стужук // Молодіжне перехрестя. - 2007. - 25 жовтня. - С. 9: фото
В Кіровограді, в районі Ковалівки, стоїть один з найстаріших храмів - Храм Покрови Пресвятої Богородиці. Храм був побудований за проектом відомого архітектора Костянтина Тона.
233. Храмові споруди краю // Маловисківські вісті. - 2014. - 19 лютого. - С. 3
234. Шверненко О. Диківка мирська і духовна / О. Шверненко // Сільські вісті. - 2013. - 26 квітня. - С. 2: фото
Публікація про чудотворні властивості монастиря в селі Диківка та сучасне становище села.
235. Шевченко Г. "... І слава спалахне моя, і вже не згасне, допоки рід слов'ян світ буде шанувать" / Г. Шевченко // Вперед. - 2005. - 11 жовтня. - С. 2-3
Фотозвіт про святкові заходи, присвячені 150-річчю освячення Свято-Хрестовоздвиженської церкви у Розумівці містить 10 світлин.
236. Як маленьке вимираюче село перетворюється в Мекку // Первая городская газета. - 2017. - 27 апреля. - С. 19: фот.
Історія села Талова Балка Світловодського району, візитівкою якого є розкішна архітектурна пам'ятка XIX сторіччя - Свято-Преображенський храм.

11. Краєзнавчі екскурсійні та туристичні маршрути, експедиції, тури, подорожі

237. 27 вересня - День туризму // Слово і час.- 2008. - 27 вересня. - С. 2
Добірка статей старшокласників району про пам'ятки історії та культури краю, туристичні походи, у яких вони брали участь.
238. Безкоштовні екскурсії Кіровоградом // 21-й канал. - 2016. - 12 травня. - С. 1
Безкоштовну можливість екскурсій матимуть городяни та гості міста щосуботи від 21 травня.
239. Волощук, Павло. Туристичний рейс на паровозі вузькоколійкою / Павло Волощук // Народне слово. - 2014. - 21 серпня. - С. 7: фото
Йдеться про те, як у Гайвороні проводять екскурсії для іноземців, які цікавляться історією залізничного транспорту на базі зворотнього депо, що підпорядковується Христинівській дирекції залізничних перевезень Одеської залізниці.
240. Гайда Л. Володимир Винниченко і наше місто. Пішохідний туристський маршрут / Л. Гайда // Краєзнавство. Географія. Туризм. - 2011. - № 44 листопад. - С. 11-14
241. Грабажей І. Чудодійна криниця, риболовля, куліш та інші приманки для мандрів / І. Грабажей // Кіровоградська правда. - 2012. - 8 травня. - С. 5: фото
Матеріал за презентаціями екскурсійно-туристичних маршрутів Знам'янського, Долинського та Олександрівського районів.
242. Гриднева, Ольга. Путешествуем по Кировоградщине / Ольга Гриднева // Ланруж. - 2014. - № 12. - С. 48: фото.кол.
Про місця на території Кіровоградщини, де можна відпочити.
243. Гуцалюк, Максим. В погоне за отдыхом / Максим Гуцалюк // Первая городская газета. - 2014. - 3 июля. - С. 6: фото.кол.
Про місця Кіровоградської області, в яких можна активно відпочити.
244. Доля Н. Активізувати туристичний потік в Розумівку / Н. Доля // Вперед. - 2013. - 14 вересня. - С. 1: фото
У статті розповідається про нараду з питань покращення ефективності діяльності історико-архітектурного заповідника родини Раєвських, яка відбулася у Розумівці.
245. Костенко, Світлана. Петрівський район: легенди і дива / Світлана

- Костенко // Народне слово. - 2014. - 17 липня. - С. 6: фото
Заочна мандрівка за маршрутом "В пошуках духовності", складена за враженнями від рекламно-інформаційної поїздки за участю керівника департаменту культури, туризму та культурної спадщини, представників туристичних фірм та журналістів.
246. Лісниченко Ю. У Чорний ліс - на відпочинок / Лісниченко Ю. // Вечірня газета. - 2006. - 29 вересня. - С. 7
247. Левінська Т. І ніжками, і на машині часу / Т. Левінська // Кіровоградська правда. - 2011. - 30 серпня. - С. 7: фото
Про віртуальні мандрівки культурно-історичного напрямку, які проводилися у відділі мистецтв обласної бібліотеки імені Чижевського з ініціативи завідувачої цього відділу С.Ушакової.
248. Левінська А. Цікаве - поруч! / А. Левінська // Новини Кіровоградщини. - 2013. - 30 травня. - С. 9: фото
Стаття про туристичні місця Світловодського району.
249. Левицький Василь. Екскурсія Кропивницьким, присвячена Дню Незалежності України// Між Бугом і Дніпром: науково-краєзнавчий вісник Центральної України / Кіровоград. обл. орг. Націонал. спілки краєзнавців України, Держ. архів Кіровоград. області; ред. О. О. Бабенко [та ін.]. - Кіровоград: Центрально-Українське вид-во, 2016. – Вип.5.- С.170-181
250. Левочко В. Історія з фотографією / В. Левочко // Народне слово. - 2007. - 29 вересня. - С. 4
В обласному художньому музеї до Дня туриста відкрилася фотовиставка "Золоті стежки Кіровоградщини", на якій представлені заповідні куточки степового краю.
251. Любарський Р. Гайворонщина - перлина Поділля / Р. Любарський, Л. Білоус // Народне слово. - 2012. - 22 листопада. - С. 20: фото
Про туристичні маршрути Гайворонщиною.
252. Маршрути екскурсій, походів, мандрівок по рідному краю// Безсмола Тетяна Іванівна. Стежинами рідного краю: навчальний посібник з фізичної географії Олександрівського району / Тетяна Безсмола, Борис Кузик. - Дніпропетровськ: Арт-Прес, 2008. – С.228-233
253. Мандруючи Кіровоградщиною: туристичний маршрут "Історична лінія обласного центру" / Департамент культури, туризму та культурної спадщини Кіровоград. обл. держ. адміністрації; автор проекту Валентина Животовська; фото: Сергій Марущак, Ігор Демчук. - Кіровоград: Антураж А, [201.?]. - 16 лист.: фото.кол.

254. Матівос Ю. Там, де Ятрань... / Ю. Матівос // Кіровоградська правда. - 2011. - 19 серпня. - С. 10
Автор розповідає про мальовничі куточки на річках Синюсі і Ятрані, що в Новоархангельському районі.
255. Онуфріївщина відкрита для спілкування: обмін досвідом// Придніпров'я. - 2009. - 6 червня. - С. 3
Делегація з Малої Виски проїхалась по Онуфріївському району, вивчаючи досвід місцевих громад, в тому числі в галузі культури і туризму.
256. Петрович Ж. Маршрут виходного дня: Светловодский район / Ж. Петрович // Первая городская газета. - 2013. - 30 мая. - С. 6: фото. кол.
Матеріал о туристических местах Светловодского района.
257. Прогулянка вулицями Єлисаветграда: (Екскурсійний маршрут по м. Кіровограду) / Управління з питань фізичної культури, спорту і туризму Кіровоградської облдержадміністрації. - Кіровоград, 2001. - бр.: кол.іл.
258. Прогулянка вулицями Єлисаветграда: (Екскурсійний маршрут по м. Кіровограда) / Управління з питань фізичної культури, спорту і туризму Кіровоградської облдержадміністрації. - Кіровоград: КОД, [2004]. - 8 с.: іл.
259. Родному городу - 250: перелік екскурсій по місту і області // Україна-центр. - 2004. - 24 септєбря. - С. 22
260. Чермак Л. Природі й історії назустріч / Л. Чермак // Новомиргородщина. - 2007. - 20 жовтня. - С. 3
Інтерв'ю з відповідальною за роботу по туризму РДА стосується залучення сільського населення до мережі туристичних садиб, участі району у всеукраїнській виставці, а також проблем молодіжного туризму. Йдеться також про відкриття нового маршруту - Новомиргород-Троянове.

12. Санаторно-курортні заклади на Кіровоградщині

261. Авекіна Т. "Гусарське урочище" - перлина степового краю / Т. Авекіна // Новоукраїнські новини. - 2007. - 4 серпня. - С. 5
Санаторій "Гусарське урочище" у с. Піддубне забезпечує першокласний відпочинок та належне лікування.
262. Волощук, Павло. Бути Знам'янці всеукраїнською здравницею / Павло Волощук // Народне слово. - 2015. - 12 лютого. - С. 20: фото.кол.
Журналіст розповідає про власне лікування, лікарів та тих, хто приїхав до санаторію лікуватись, про директора закладу та перспективи бальнеологічної лікарні.
263. За здоров'ям - до "Гусарського урочища": Реклама санаторно-курортного закладу // Вперед. - 2005. - 11 січня. - С. 4
264. Іваненко А. Корисний відпочинок у Гусарському урочищі / Іваненко А. // Трудівник Устинівщини. - 2005. - 6 грудня. - С. 2
265. Кобець О. Віднині маємо свій протитуберкульозний санаторій / О.Кобець // Народне слово. - 2002. - 5 січня. - С. 1
266. Кобець О. Незабаром протитуберкульозний центр буде відкрито / О. Кобець // Народне слово. - 2003. - 4 березня. - С. 1
267. Кобець О. Володимир Бондаренко: Кінцева мета - збереження та зміцнення здоров'я людей / О.Кобець // Народне слово. - 2001. - 1 березня. - С. 2
268. Легеза Л. Місце, де лікує людське тепло / Л. Легеза // Кіровоградська правда. - 2011. - 6 вересня. - С. 4: фото
Лист від мешканки м. Кіровограда, яка розповідає про переваги лікування у санаторії "Гусарське урочище", що в Новоукраїнському районі, і пропонує започаткувати акцію підтримки випуску цілющої води цього закладу.
269. "Лісова поляна" - як початок створення сучасних умов для лікування туберкульозу // Народне слово. - 2000. - 28 жовтня. - С. 1
270. Макей Л. "Гусарське урочище" запрошує на відпочинок / Л. Макей // Народне слово. - 2008. - 5 липня. - С. 1, 4
Розповідь про цілющі властивості лікувальної води і процедури оздоровлення у санаторії "Гусарське урочище" неподалік Новоукраїнки.

271. Намисто долі: спогади, роздуми, події: книга-альбом / авт. тексту О. Кердіваренко. - Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2011. - 205,[2] с.: портр., фото. кол., фото, іл. - Текст: укр., рос., англ.
272. Обласна бальнеологічна лікарня (м. Знам'янка) / Кіровоградське обласне управління охорони здоров'я. - Кіровоград, Б.г. бр.: кол.іл
273. Плешкова О. Світлотіні чорноліської перлини / О. Плешкова // Знам'янські вісті. - 2003. - 25 червня. - С. 3
274. Поблизу Знам'янки - новий санаторій: Відкрився новий обласний противотуберкульозний санаторій // Урядовий кур'єр. - 2002. - 5 січня. - С. 1
275. Санаторно-курортне лікування, оздоровлення та відпочинок у Кіровоградській області: статистика // Вперед. - 2009. - 28 березня. - С. 2
276. Свищ О. Розповім про "Гусарське урочище" / О. Свищ // Слово і час. - 2007. - 28 липня. - С. 4
Секретар Вільхівської сільради, якому пощастило пройти оздоровлення у цьому санаторії, розповідає про свої враження.
277. Храм відновлення здоров'я - невичерпне джерело цілющих вод, добра та милосердя: Бальнеологічна здравниця / Кіровоградське обласне управління охорони здоров'я. - Кіровоград, Б.г. бр.: кол.іл.
278. Шевченко, Галина. Історія будівель, які вистояли більше ста п'ятдесяти років / Галина Шевченко // Вперед. - 2016. - 9 липня. - С. 2
Історія Староосотського дитячого обласного протитуберкульозного санаторію.
279. Шевченко Г. Староосотський санаторій: вчора, сьогодні, завтра / Г. Шевченко // Вперед. - 2006. - 22 липня. - С. 2

13. Зелений (сільський) туризм

280. А де ж зелений туризм Бобринеччини? // Честь хлібороба. - 2007. - 28 липня. - С. 2
Йдеться про рекреаційний ресурс району, пам'ятки природи і культури, а також меню послуг для туристів, що знайомляться з Україною.
281. Андрусенко С. Перші паростки "зеленого туризму" на Петрівщині / С. Андрусенко // Трудова слава. - 2014. - 19 липня. - С. 4
Розповідається про проведені заходи, щоб забезпечити "зелений туризм" у районі.
282. Бажан, Євген. Чому сільський зелений туризм? / Євген Бажан // Фаворит. - 2003. - 5 червня. - С. 6
283. Базилевич, Ольга. Розвиток сільського туризму - пріоритетний напрямок діяльності / О. Базилевич // Вісті Світловодщини. - 2007. - № 34. - С. 2: фото
У статті йдеться про активну роботу щодо розвитку галузі зеленого туризму як специфічної форми відпочинку. 10 серпня був проведений семінар "Розвиток туризму в регіоні" на базі Захарівського музею історії, де йшлося про розвиток галузі у Світловодському районі.
284. Балабан, Микола. З легкої руки - "Йолки-палки!" / Микола Балабан // Зорі над Синюхою. - 2012. - 14 липня. - С. 3
Про сімейний бізнес родини В. Топонаря з Вільшанки.
285. Баранніков В. Сільський туризм. Що це таке? / В. Баранніков // Слово і час. - 2008. - 2 грудня. - С. 3
Огляд рекреаційних можливостей району.
286. Боровська Я. На Світловодщині створили першу зелену садибу / Я. Боровська // Світловодськ вечірній. - 2016. - 26 серпня. - С. 3: фото
19 серпня у с. Яремівка урочисто відкрили першу зелену садибу нашого краю "Соломія".
287. Бринза О. Зеленому туризму - зелене світло? / О. Бринза // Молодіжне перехрестя. - 2006. - 8 червня. - С. 2
В приміщенні обласної філармонії була організована виставка-ярмарок "Кіровоградщина. Туризм - 2006" з метою представлення туристичного потенціалу області напередодні літнього сезону.
288. Волчок О. Зелений туризм. Як починати? / О. Волчок // Сільське життя. - 2007. - С. 2. - 18 квітня

Консультація начальника відділу культури та туризму Знам'янської ОДА стосується правил обов'язкової сертифікації послуг, що надаються в рамках проектів зеленого туризму.

289. Волчок О. (начальник відділу культури і туризму РДА). Знам'янщина запрошує туристів: Сільський зелений туризм / О. Волчок // Сільське життя. - 2008. - 28 травня. - С. 2

Дано опис п'яти маршрутів для екскурсій, а також перелік пам'ятних місць на території району та санаторно-оздоровчих закладів.

290. Волчок О. Сільський зелений туризм: Планування організації діяльності / О. Волчок // Сільське життя. - 2007. - 27 червня. - С. 4

Консультація начальника відділу культури та туризму РДА.

291. Горобцова Г. Зелений туризм / Г. Горобцова // Новий Погляд. - 2006. - 8 червня. - С. 4

Про участь представників від Кіровоградської області у Всеукраїнській виставці-ярмарку сільського зеленого туризму "Українське село запрошує", що відбулася у музеї села Пирогове під Києвом.

292. Грабажей І. ПоФануФест. Для фанів зеленого туризму / І. Грабажей // Кіровоградська правда. - 2011. - 26 серпня. - С. 9: фото

Інформація про молодіжний літературно-музичний фестиваль "ПоФануФест" у с. Соломія Гайворонського району, який мав на меті розвиток та популяризацію зеленого туризму в області.

293. Грабажей І. Туризм зелений, туризм білий / І. Грабажей // Народне слово. - 2011. - 8 грудня. - С. 12: фото

Публікація про участь туристичних підприємств Кіровоградщини, митців народного та декоративно-ужиткового мистецтва у низці всеукраїнських заходів туристичного спрямування.

294. Гуцалюк, Максим. Зелений туризм: всі таємниці привабливості / Максим Гуцалюк // Первая городская газета. - 2016. - 6 октября. - С. 6

Однією з тем ділових зустрічей на "АгроЕкспо-2016" була тема розвитку зеленого туризму. В матеріалі йдеться про сучасний стан та перспективи розвитку сільського зеленого туризму в Україні і на Кіровоградщині, зокрема.

295. "Домашній відпочинок в Нечаївці" // Степовий край. - 2007. - 4 серпня. - С. 5

Запрошення, фотосесія та реквізити - агрооселя в селі Компаніївського району пропонує цікавий і незвичний для традиційного відпочинку перелік заходів та послуг.

296. Железнякова І. Сільські голови Маловисківщини переймали досвід зеленого туризму в нашому районі / І. Железнякова // Зоря. - 2013. - 21 вересня. - С. 2: фото
У статті розповідається про виїзне засідання Координаційної ради з питань місцевого самоврядування, яке відбулося в Кіровоградському районі.
297. Железнякова, Ірина. Зелений туризм як один із шляхів розвитку сільських територій / Ірина Железнякова // Зоря. - 2013. - 24 серпня. - С. 2
За матеріалами обласного семінару-наради "Сільський зелений туризм як перспективний напрям діяльності фермерських та особистих селянських господарств області".
298. Зелені перспективи Кіровоградщини // Народне слово. - 2013. - 22 серпня. - С. 11
Про необхідність розвивати зелений туризм за прикладом західних областей, або вивчаючи вже набутий місцевий досвід. Як приклад, згадується садиба "У Мікуліча".
299. Іванівський грант - 50 тисяч гривень // Долинські новини. - 2005. - 16 листопада. - С. 1
На Всеукраїнському конкурсі проектів та програм розвитку місцевого самоврядування переміг проект "Розвиток сільського туризму на території Іванівської сільської ради "Знай. Люби. Бережи".
300. Кизименко О. Проблеми розвитку потребують комплексного вирішення / О. Кизименко // Служба зайнятості. - 2006. - 10 серпня. - С. 4
Про розвиток зеленого туризму на Кіровоградщині.
301. Костенко, Світлана. Іскра Яремівки - "Соломія" / Світлана Костенко // Народне слово. - 2016. - 6 жовтня. - С. 16: фото.кол.
Детальний опис садиби "Соломія", рекреаційні можливості, види послуг, інфраструктура села, місцеві перекази про минуле Яремівки.
302. Лісова О. Новгородківщина туристична / О. Лісова // Новгородківські вісті. - 2009. - 22 травня. - С. 1
Перспективи зеленого туризму району із переліком осіб, що розпочинають цей напрямок туризму.
303. Лісова О. Сільський зелений туризм, школа мистецтв і кілька слів про бібліотеки: Інтерв'ю з Людмилою Тищенко, начальником відділу культури і туризму РДА / О. Лісова // Новгородківські вісті. - 2006. - 29

вересня. - С. 2

304. Левінська Т. Росяна стежка й кухоль молока / Т. Левінська // Кіровоградська правда. - 2013. - 8 травня. - С. 2

На прес-конференції начальник департаменту культури та туризму Валентина Животовська розповіла про розвиток зеленого туризму на Кіровоградщині.

305. Макей Л. На честь Дмитра Чижевського / Л. Макей // Народне слово. - 2007. - 22 травня. - С. 1

За пропозицією краєзнавця Анатолія Кохана на карту-схему маршрутів зеленого туризму Олександрійщини нанесено хутір Секретарівку, де, як вдалося уточнити досліднику, народився всесвітньо відомий вчений Дмитро Чижевський.

306. Макей Л. Степова прописка зеленого туризму / Л. Макей // Народне слово. - 2007. - 22 лютого. - С. 1

В Олександрійському міськрайонному центрі зайнятості відбувся "круглий стіл", на якому розглядалися перспективи розвитку зеленого туризму району.

307. Манастирська Т. Як заробляти гроші в селі? На власній хаті! / Т. Манастирська // Трудівник Устинівщини. - 2009. - 18 липня. - С. 2. - Зміст: Що таке сільський туризм?; З чого починати діяльність?; Хто до вас приїде і чому?; Звідки про вас дізнається турист?; Що очікує турист?

Поради з організації зеленого туризму.

308. Манжул В. Сільський зелений туризм – розв'язання проблем зайнятості / Манжул В. // Вечірня газета. - 2004. - 5 листопада

309. Матко, Катерина. Зелений туризм розвивається / Катерина Матко // Сільське життя. - 2016. - 2 липня. - С. 2: фото

Про розвиток зеленого туризму в Знам'янському районі.

310. Нечаївка може стати Меккою для туристів: Заповідними стежками Компаніївщини // Степовий край. - 2010. - 7 серпня. - С. 4

Поштовхом до розвитку зеленого туризму стало розміщення в Інтернеті відомостей про Нечаївку учнями місцевої школи разом з учителем інформатики.

311. "Олександрійка" запрошує до зеленого туризму: [Буклет]. - Б.м. : Б.в., Б.р. - [6] с.: іл

312. Онойко Юрій, Кролік Валерія. Сільський туризм: проблеми розвитку на теренах Кіровоградської області та шляхи їх вирішення// Природничо-наукові дослідження Кіровоградської області: музеєзнавчі аспекти: матеріали обласної науково-практичної конференції: 21 квітня 2017 року / Кіровогр. обл. держ. адмін., Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка, Кіровогр. обл. краєзнавчий музей. - Кропивницький: [б. в.], 2017. – С.105-113
313. Онойко Юрій. Сучасний стан, умови, проблеми та перспективи розвитку сільського зеленого туризму в межах Кіровоградської області / Юрій Онойко, Валерія Кролік, Любов Твердоступ // Туризм сільський, зелений. - 2012. - № 11 липень-грудень. - С. 21-23
314. Островська М. Наші рекламували зелений туризм / М. Островська // Кіровоградська правда. - 2013. - 31 травня. - С. 2: фото
Наприкінці травня Кіровоградщина представила свої туристичні послуги під час роботи XI Міжнародної асамблеї туристичного бізнесу, що проходила в Одесі.
315. Пашинська Ю. Бережімо багатства нашого краю: Екологічними стежками / Ю. Пашинська // Сільське життя. - 2004. - 31 березня. - С. 3
316. Перспективи зеленого туризму у нас є: До Всесвітнього дня туризму // Сільське життя (Добровеличківський р-н). - 2009. - 26 вересня. - С. 2
Добровеличківський районний краєзнавчий музей презентує маршрут "Туристичними стежками Добровеличківщини".
317. Полулях С. Хто дасть зелену вулицю зеленому туризму? / С. Полулях // Кіровоградська правда. - 2009. - 26 травня. - С. 5
Інформація стосовно необхідності розробки проекту маршрутів зеленого туризму Кіровоградщини.
318. Ровінська Л. Сільському зеленому туризму - зелене світло: 2008 рік - рік туризму в Україні / Л. Ровінська // Слово і час. - 2008. - 15 липня. - С. 1
Загальна характеристика району з точки зору рекреаційного потенціалу та перелік заходів, що проводяться в рамках Року туризму в Україні.
319. Сергеев Г. Светлица пани Нины / Г. Сергеев // Олександрійський тиждень. - 2010. - 7 жовтня. - С. 4
Розповідь про світлицю-музей та участь господині у двох проектах із зеленого туризму – „Коровай дружби” та „Весільні маршрути”.
320. Сільський зелений туризм на Кіровоградщині / Упр. культури і

туризму Кіровоградської обл. держ. адм. - Кіровоград: [б. в.], [2011]. - [16] с.: фото.кол.

321. Слободяник Л. (головний спеціаліст відділу культури і туризму РДА). Сільський зелений туризм: 2008 рік - рік туризму в Україні / Л. Слободяник // Гайворонські вісті. - 2008. - 27 травня. - С. 2

Туристичний потенціал Гайворонщини та реквізити, за якими можна отримати додаткову інформацію тим, хто бажає зайнятися організацією зеленого туризму в районі.

322. Слюсаренко В. Кому екскурсію до парку бузку чи бездонного озера? / В. Слюсаренко // Кіровоградська правда. - 2011. - 27 вересня. - С. 7: фото

Матеріал про наупопулярніші об'єкти зеленого туризму на Кіровоградщині, діяльність обласного центру туризму і його спільні заходи разом з обласним краєзнавчим музеєм.

323. Стратонович Т. Відродимо село разом! / Т. Стратонович // Кіровоградська правда. - 2008. - 20 червня. - С. 4

Розмова з головою правління і заступником голови правління ГО "Правовий захист землекористувачів", керівниками проектів "Відродимо село" і "Зелений туризм" про діяльність організації і результати впровадження проектів.

324. Требунських, Ірина. Зелений куточок релаксу на Кіровоградщині / Ірина Требунських // Народне слово. - 2015. - 23 квітня. - С. 12: фото

Зелена садиба в Ульяновському районі пропонує риболовлю та відпочинок на річці Синиці, підземні номери у модернізованих землянках часів Другої світової війни, прогулянки верхи на конях (поряд знаходиться кінний завод), святкування та відзначення подій, аренду триповерхового будинку з більярдною та ін.

325. Третяк Н. (провідний методист ЦРБ). Розвиток сільського зеленого туризму / Н. Третяк // Новгородківські вісті. - 2017. - 26 травня. - С. 2

На базі центральної районної бібліотеки та бібліотеки-філії с. Велика Чечеліївка проведено районний семінар-практикум бібліотечних працівників "Зелений туризм як інноваційна діяльність сільської бібліотеки".

326. Ціціма О. Це і є справжній відпочинок / О. Ціціма // Сільський вісник. - 2007. - 3 березня. - С. 6

Публікація відкриває зміст поняття "сільський зелений туризм" як складової соціально-економічного розвитку сіл і не містить відомостей про конкретні адреси досвіду зеленого туризму у нашому краї.

327. Цивірко, Микола. ... І "мавританський газон": Гостини в "Маєтку" Івана Жилки / Микола Цивірко // Природа і суспільство. - 2014. - 8 серпня. - С. 5: фото. кол.
Про "Маєток" Івана Жилки, петрівського підприємця, заслуженого юриста України, який організував зелений туризм у Петрівському районі. В матеріалі зазначені цікаві місця, які можна відвідати в межах зеленого туризму; наведено факти, про які можна дізнатися з історії Петрівщини, надавши перевагу саме такому способу відпочинку.
328. Шверненко О. Туризм. Зелений. Недозрілий? Оптимісти впевнені - ні! / О. Шверненко // Сільське життя плюс. - 2009. - 2 липня. - С. 1, 2
Інтерв'ю з головою новоутвореної Спільки Зеленого туризму в області.
329. Шверненко, Олег. Покинули мегополіси заради природи, творчості й себе / Олег Шверненко // Голос України. - 2017. - 27 квітня. - С. 9
Про одну з родин, яка на екопоселенні розвиває зелений туризм, народні ремесла, виховує народжених у Цвітному дітей, підвищує фаховий рівень, навчається та починає власний бізнес.
330. Шевченко О. Солоне озеро: благо чи міф?: Край бобринецький / О. Шевченко // Честь хлібороба. - 2007. - 7 серпня. - С. 2
До редакції надходять листи, які продовжують тему сільського та зеленого туризму. Йдеться про рекреаційний потенціал Бобринеччини.
331. Шкабой В. Зеленому туризму - зелене світло? / В. Шкабой // Народне слово. - 2011. - 8 вересня. - С. 6: фото
Про прес-тур журналістів районами області з метою вивчення туристичної привабливості і перспективи розвитку зеленого туризму в нашому регіоні.
332. Шулик І. Туристи в селі - бажані гості: Є ідея! / І. Шулик // Вперед. - 2007. - 21 липня. - С. 4
Про потенціал сільського туризму Олександрівського району із широким залученням культурно-освітніх установ розповідає директор краєзнавчого музею.

14. Індустріальний (промисловий) туризм

333. Антонов Ю. Фрагмент сільгоспмашинобудування України: історична довідка / Антонов Ю. // Краєзнавство. Географія. Туризм. - 2003. - № 11. - С. 10-11
334. Побузький феронікелевий комбінат - підприємство з металургійною технологією XXI століття // Краєзнавство. Географія. Туризм. - 2003. - № 4, січень. - С. 12-13

15. Web-ресурси

336. Мандруй Кіровоградщиною

<https://discover.kr.ua/>

337. Історична мапа міста Кропивницький

<http://kropyvnytskyi.kr.ua/>

338. Кіровоградщина туристична

<http://tourism.kr-admin.gov.ua/index.php?q=#>

339. Рекреаційні ресурси Кіровоградської області

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A0%D0%B5%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%96_%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%83%D1%80%D1%81%D0%B8_%D0%9A%D1%96%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%B4%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97_%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%96

340. Туристичні об'єкти

<http://vk.kr.ua/putivnyk/tourist-objects/>

341. Дубина Світлана. Який туризм потрібен Кіровоградщині?

<http://old.gre4ka.info/suspilstvo/6322-yakyi-turyzm-potriben-kirovohradshchyni>

342. Місця “Зеленого” туризму в Кіровоградській області: де провести еко вихідні

<https://www.ukraine-is.com/uk/zelenij-turizm-v-kirovogradskij-oblasti-miscya-dlya-eko-vixidnix-chi-vidpustki/>

343. Туристичні куточки Кіровоградської області

<http://www.at-ua.com/category/tur-kytochki-kirovogradskoi-oblasti>

344. Туризм и отдых в Кировоградской области. Достопримечательности, отели и рестораны области

<https://all-ukraine.com.ua/ru/kirovogradskaya-oblast.html?region=11>

345. Дослідницько-селекційний дендрологічний лісовий центр „Веселі Боковеньки”

<https://parkvbokovenki.io.ua/>

346. Музей ракетних військ спеціального призначення

<http://rvsp.net.ua/%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%82%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8/>

347. Унікальні туристичні місця Кіровоградщини: версія професора-географа

<https://stepup.press/relax/item/189-turystichni-miscja-kirovogradshinia>

348. 10 мест Кировоградщины, которые стоит посетить

<http://tusovka.kr.ua/news/2013/06/27/10-mest-kirovogradshin-kotore-stoit-posetit>

349. Що подивитись у Кропивницькому (Кіровограді)? Цікаві туристичні місця

<http://www.vechirka.com.ua/shcho-podivitis-u-krovograd>

350. Цікаво про Україну. Кіровоградська область.

<http://ukraine-in.ua/ua/dostoprimechatelnosti-ukrainy/dostoprimechatelnosti-kirovograda>

351. Томашевська Світлана. Де відпочити влітку: Мальовничі куточки Кіровоградщини

<http://persha.kr.ua/news/48270-de-vidpochiti-vlitku-malovnichi-kutochki-kirovogradshhini-foto/>

352. Тарасенко Маша. Де відпочити на Кіровоградщині: три зупинки туристичного маршруту

<http://persha.kr.ua/article/102368-de-vidpochyty-na-kirovogradshhyni-try-zupynky-turystychnogo-marshrutu/>

353. Олександрівщина туристична: Путівник. / Упорядник В. В. Білошапка. - Олександрівка, 2007. - 18 с.

http://library.kr.ua/kray/oleksandrivka/Oleksandrivshina_turistychna.pdf

Іменний покажчик

Авекіна Т.	261
Адабаш Н.	1 80, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108,
Александров О.	109, 110, 111
Ангелова А.	112
Андрієнко Т.Л.	163
Андрусенко С.	153, 154, 281
Антонов Ю.	333
Архипова В.	33
Бабаєнко Олег	11
Бабанська Н.	156
Бабенко О.	26, 249
Бабич Волордимир	15
Бабич Т.	2
Багацький Л.	3, 157, 197
Бадалов П.П.	178
Бажан В.	113
Бажан Євген	282
Базилевич Ольга	283
Бакаленко Любов	15
Балабан Микола	284
Балацький Леонід	179
Баранніков В.	285
Безсмола Тетяна Іванівна	252
Безугла С.	34
Безус О.	81
Бейдик О.О.	62
Березина О.	205, 206
Березкін Станіслав	162
Білоус Л.	155
Білошапка Василь	95, 180
Блацький А.	114
Бойко В.	115, 116
Бойко Софія	159
Бондар А.	158
Бондар О.	198
Боровська Я.	286
Босий О.	17, 199
Босий Олександр	9
Босько В.	35
Брайченко Олексій	15
Бринза О.	287

Васильєв С.	160
Вацьк С.	38
Власенко М.	182
Волков Володимир	28
Волок. Ю.	118
Волощук Павло	207, 262
Волчок О.	288, 289, 290
Гайда Л.	200, 240
Гайка Я.	81
Гаращенко М.	39
Гладишевська Н.	82
Голобородько В.	208
Головко С.	5, 119
Голощук Павло	239
Гонзур Ю.	120
Горбик В.О.	62
Горобцова Г.	291
Грабажей І.	40, 122, 123, 161, 241, 292, 293
Гриб Василь	15
Гриднева О.	181
Гриднева Ольга	6, 242
Грінченко В.	121
Гулай Олександр	190, 191, 192, 193
Гуцалюк Максим	7, 243, 294
Демчук Ігор	15, 253
Доля Н.	124, 244
Домаранський А.	162, 182, 190, 191, 192, 193,
Домаранський Андрій	8
Домаранський Олександр	15
Дронік Л.В.	53
Євдокименко В.К.	62
Железнякова І.	296, 297
Железнякова Ірина	125
Животовська Валентина	91, 139, 253, 304
Журавський Владислав	28
Залуженко Т.	210
Землянських І.І.	163
Іваненко А.	264
Іванова Ірина	165, 166
Ізмайлов С.	100
Карасьова Н.	66, 67, 211, 212
Кашеєва Л.	127
Квітка В.	42, 87
Кердіваренко О.	271
Кизименко О.	300

Класова О.	214
Клестов М.Л.	163
Кобець О.	265, 266, 267
Коваленко А.	88, 128
Ковальов В.	35
Ковальчук М.	49
Козлова Т.	43, 167
Колесник Василь	215
Коломинов О.	182
Колотуха Ігор	21
Колотуха О.	98
Колотуха Олександр Васильович	44, 45
Комірний Олександр	25
Кондратюк Н.В.	213
Косарева О.	68
Костенко Світлана	168, 245, 301
Костін С.Ю.	163
Кохан Анатолій	305
Кравченко А.	129
Кравченко Н.	47
Кривульченко А.І.	12
Кролік Валерія	312, 313
Кузик Борис	252
Куценко Вадим	216
Лебедик Валерій	15
Левицький Василь	249
Левицький Володимир	229
Левінська А.	169, 248
Левінська Т.	48, 49, 50, 51, 132, 184, 185, 247, 304
Левочко В.	83, 133, 217, 250
Легеза Л.	268
Лежненко А.	134
Лисенко Олексій	28
Лисогор М.	52
Лісниченко Ю.	69, 130, 183, 246
Лісова О.	131, 302, 303
Ліховий Ігор	63
Лунгул О.	149
Любарський Роман	89, 135, 251
Макей Л.	70, 136, 137, 270, 305, 306
Манжул В.	308
Мануйлов А.Н.	213
Мартинюк О.	203
Марушак Сергій	253
Матівос Ю.	90, 170, 218, 254

Матко К.	53
Матко Катерина	309
Маштаков С.	54
Мельник В.	55
Мельник В.	138
Мельник П.	91, 139
Миколаєнко Н.	140, 171
Мирза-Сіденко Валентина	190, 191, 192, 193
Михайлівська Раїса	22
Михалевська Р.	71, 92, 93
Монастирська Т.	307
Назаренко Є.	219
Невдаха С.	74, 84
Несен А.	220
Нетреба І.	142, 172
Никитина Е.	221
Никоненко В.	94
Ніколаєвська Л.	56, 174
Ніколаєнко А.	52, 60
Ножнов М.	187
Овчаренко Наталія	63
Онисько І.	85, 222
Онищенко В.А.	163
Онойко Юрій	190, 191, 192, 193, 312, 313
Орел Г.	24
Островська М.	314
Павличук Олексій Андрійович	25
Пасічник Л.	223
Пашинська Ю.	315
Петрович Ж.	57, 256
Писарева Я.	224
Пікуліна Н.	75, 78
Плєшкова О.	273
Плотніцька Ангела	26
Погурельська Т.В.	12
Поліщук В.	225
Полулях І.	27, 58
Полулях С.	317
Пономарчук Валентина Тайлеровна	77
Попович Любов	143, 175
Пташник Т.	176
Раєвський М.	90
Раєвські (родина)	197, 198, 204
Ровінська Л.	318
Романюк Л.	96

Романюк Н.	226
Рудковська О.	177, 188
Садовенко Ю.	97
Салій О.	145
Свищ О.	276
Семенюк Л.Л.	12
Сергеев Г.	319
Середенко Микола	143
Сидора Петро	217, 229
Синельникова Руслана	8
Сільченко Ігор	189
Слободяник Л.	321
Слободяник О.	228
Слюсаренко Л.	322
Смолікова Л.	146
Собчук В.В.	141
Степанова О.	231
Стоян Ю.	147
Стоянов Ю.	148
Стратонович Т.	323
Стужук Г.	232
Суховещенко Галина	30
Сухомлин М.	27
Татарченко Валентина	194
Твердоступ Любов	313
Терещенко П.С.	163
Тищенко Людмила	303
Тільнова І.	149
Токарчук В.	195
Тон Костянтин	232
Требунських Ірина	324
Третяк Н.	325
Трипільський Руслан	98
Ушакова С.	247
Федоров М.	150
Френчко Л.	77
Цивірко Микола	327
Ціціма О.	326
Чермак Л.	64, 260
Чорний О.	65, 78, 79
Чуднов Олександр	229
Шалюта Ігор	229
Шаповал Олексій	28
Шверненко В.	234
Шверненко О.	328, 329

Шевченко Г.	235
Шевченко Галина	278, 279
Шевченко О.	196, 330
Шевченко Сергій	10
Шкабой В.	331
Шулик І.	332
Юферова Л.	152

Географічний покажчик

Арсенівка, с. (Новомиргородський р-н)	172
Бобринець, м.	85, 210, 222
Бобринецький р-н	164, 196, 280, 330
Варварівка, с. (Долинський р-н)	34
Велика Чечеліївка, с. (Новгородківський р-н)	325
Веселі Боковеньки, дендропарк (Долинський р-н)	159, 178, 195
Височинне Поїнгулля	8
Вільногірськ, м. (Дніпропетровська обл.)	113
Гайворон, м.	49, 239
Гайворонський р-н	25, 88, 128, 251, 292, 321
Дендропарк (Кропивницький, м.)	117, 186
Диківка, с. (Знам'янський р-н)	209, 221, 234
Добровеличківка, смт.	80, 102, 105
Добровеличківський р-н	37, 55, 103, 104, 108, 316
Долинська, м.	150, 151
Долинський р-н	161, 241
Єлисаветград, м.	257, 258
Знам'янка, м.	102, 134, 262, 272, 274
Знам'янський р-н	56, 161, 174, 241, 309
Іванівка, с. (Долинський р-н)	299
Казавчин, с. (Гайворонський р-н)	155
Карпати, гор.	110
Кіровоград, м.	30, 41, 129, 149, 258
Кіровоградський р-н	296
Козачий Яр (Гайворонський р-н)	155
Краснокам'янка, с. (Крим)	108
Кропивницький, м.	117, 125, 170, 249
Куколівка, с. (Олександрійський р-н)	81
Липняжка, с. (Добровеличківський р-н)	188, 203
Маловисківський р-н	99, 160, 296
Монастирище (Устинівський р-н)	184
Нечаївка, с. (Компаніївський р-н)	173, 295, 310
Новгородківський р-н	1, 64, 302, 303
Новомиргород, м.	208
Новомиргородський р-н	147, 148
Новоукраїнський р-н	117, 263, 264, 268, 270, 276
Олександрівський р-н	161, 245, 332
Олександрійський р-н	136, 137, 180, 306
Олександрія, м.	152
Онуфріївський парк	181, 187, 194

Онуфріївський р-н	255
Петрівський р-н	153, 154, 245, 281, 327
Пирогово, мікрор-н, м. Київ	140, 147, 171, 291
Помічна, м.	107
Протопопівка, с.(Олександрійський р-н)	81
Розумівка, с. (Олександрівський р-н)	90, 197, 198, 201, 204, 216, 226, 235, 244
Світловодськ, м.	28, 29, 54, 131, 143
Світловодський р-н	33, 43, 59, 165, 166, 167, 169, 248, 256, 283, 286
Секретарівка, хутір (Олександрійський р-н)	305
Синиця, р. (Ульянівський р-н)	324
Синюха, р.(Новоархангельський р-н)	254
Суботці, с. (Знам'янський р-н)	107
Тайвань	101
Талова Балка, с. (Світловодський р-н)	236
Тарасівка, с. (Новгородківський р-н)	72, 93
Троянове, с. (Новомиргородський р-н)	64, 199, 260
Ульяновка, смт	82
Холодний Яр	82
Хутір Надія, природний заповідник (Кіровоградський р-н)	202
Червонокам'янка, с.(Олександрійський р-н)	81
Чечеліївка, с. (Петрівський р-н)	115
Чорний ліс	183, 246
Яремівка, с. (Світловодський р-н)	301
Ятрань, р.(Новоархангельський р-н)	254

Фотогалерея

Фото 1. Обласна бібліотека для юнацтва ім. Євгена Маланюка

Фото 2. Художньо-меморіальний музей ім. О. Осьмьоркіна (м. Кропивницький)

Фото 3. Парк Веселі Боковеньки (Долинський р-н Кіровоградської обл.)

Фото 4. Географічний центр України (Добровеличківський р-н Кіровоградської обл.)

Фото 5. Дендропарк в місті Кропивницькому

Фото 6. Заказник Деріївський (Онуфріївський р-н)

Фото 7. Заказник Панські гори (р. Велика Вись. Новомиргород)

Фото 8. Обласний краєзнавчий музей

Фото 9. Кіровоградський академічний обласний український музично-драматичний театр імені М.Л.Кропивницького

Фото 10. Вулиця Велика Перспективна

Фото 11. Будинок міської ради м.Кропивницького

Фото 12. Кіровоградський обласний художній музей

Фото 13. Мельгуновський курган (біля с. Кучерівки Знам'янського р-ну)

Фото 14. Заказник „Монастирище” (Устинівський р-н)

Фото 15. Лікарня побудована меценаткою Ганною Дмитрян. Новомиргород

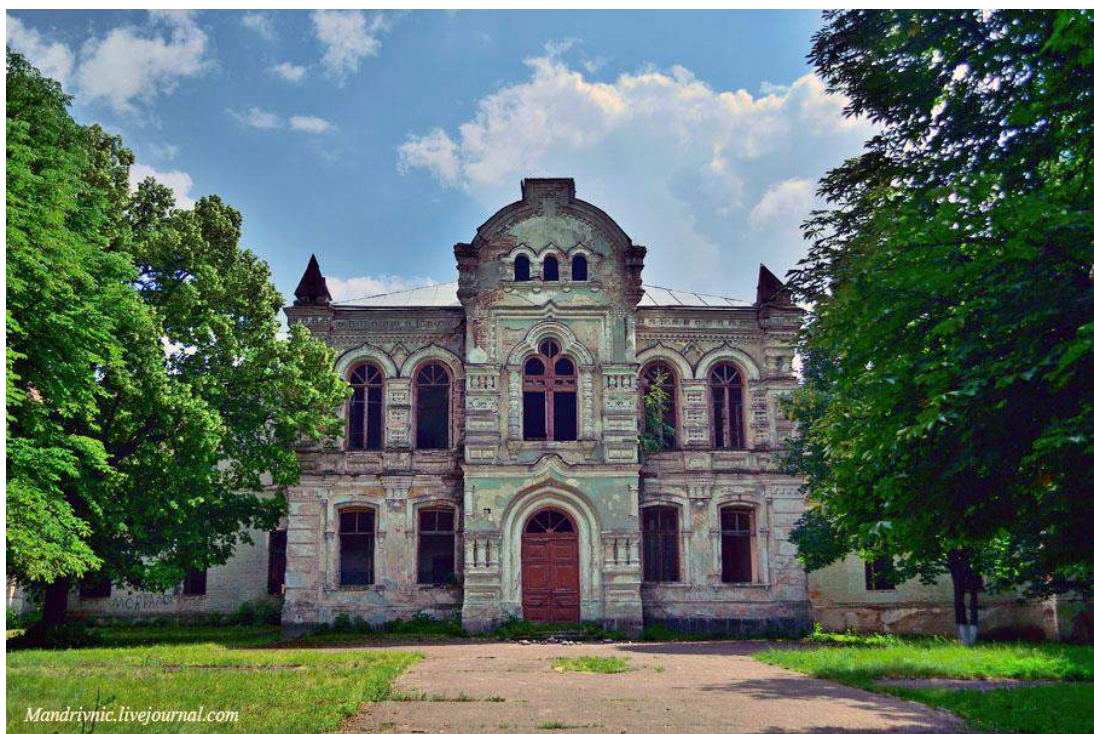

Фото 16. Златопільська гімназія. Новомиргород.

Фото 17. Місто Олександрія

Фото 18. Усипальниця Раєвських (с. Розумівка, Олександрівський р-н)

Фото 19. м. Світловодськ

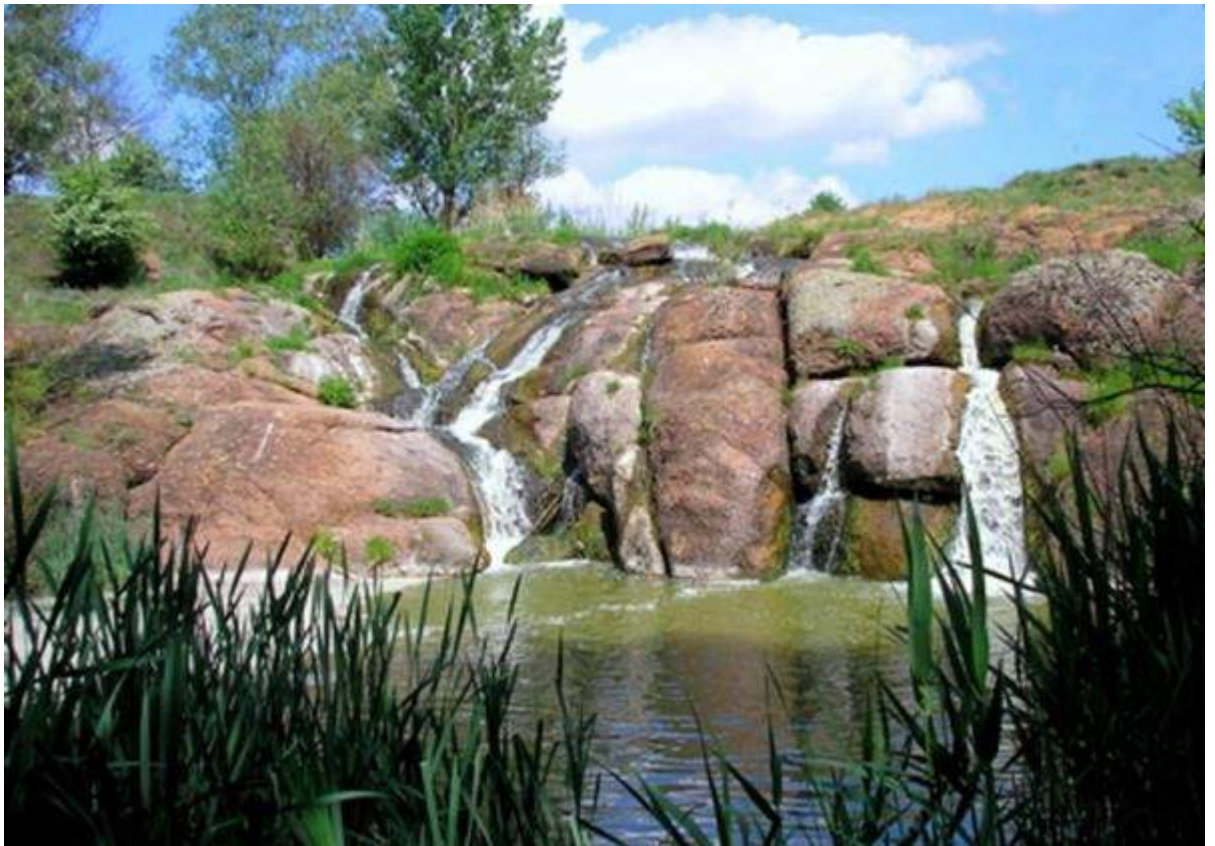

Фото 20. Урочище Каскади (Маловисківський р-н)

Фото 21. Державний заповідник-музей І. К. Карпенка-Карого (Тобілевича). „Хутір Надія”

Фото 22. Державний заповідник-музей І. К. Карпенка-Карого (Тобілевича). „Хутір Надія”

Фото 23. Чорне озеро (Знам`янський р-н)

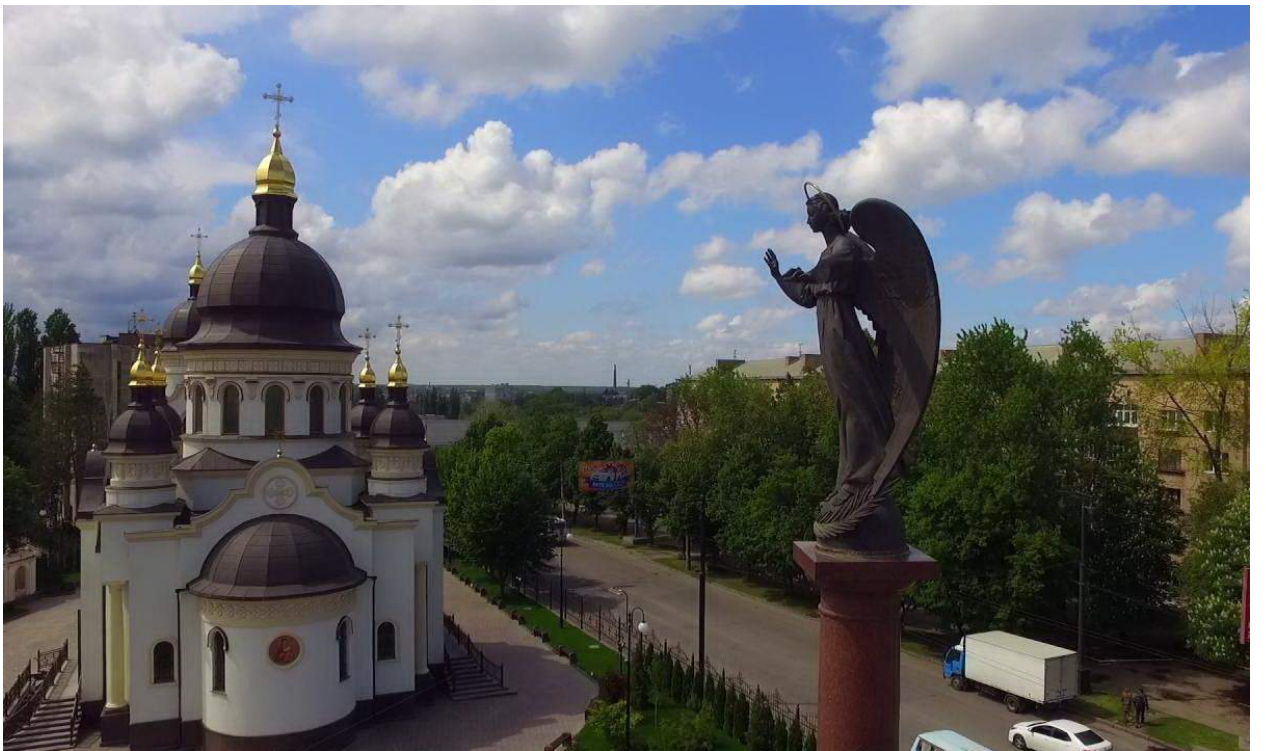

Фото 24. Соборний храм благовіщення пресвятої Богородиці УПЦ МП (м. Кропивницький)

Додатки

Додаток1.

Природно-заповідний фонд Кіровоградської області

Заповідні урочища

<i>Назва</i>	<i>Рік заснування</i>	<i>Площа (га)</i>	<i>Район</i>
Бабенківське	1996	40	Петрівський район
Балка Куца	1993	30	Добровеличківський район
Барвінкова і тюльпанова гори	1987	5	Світловодський район
Бочки	1989	15	Знам'янський район
Василівське	1993	56,8	Новомиргородський район
Ганнівське	1994	357	Петрівський район
Горіхівська балка	1993	23	Новоукраїнський район
Довге	1978	31	Онуфріївський район
Житлове	1992	9	Онуфріївський район
Зелений гай	2000	37	Долинський район
Калмазівське	1994	10	Вільшанський район
Кам'яна балка	2000	26	Компаніївський район
Крутеньке	2000	32	Голованівський район
Кіліповське	1995	22	Компаніївський район

<i>Назва</i>	<i>Рік заснування</i>	<i>Площа (га)</i>	<i>Район</i>
Лещівка	2000	28	Голованівський район
Лисячий кут	1992	5	Онуфріївський район
Литкевич	1992	4	Кременчуцький район
Матвіїв яр	1993	22	Новомиргородський район
Мертвоводдя	1992	20	Бобринецький район
Наталіївське	1984	37,5	Долинський район
Новомогильне	1991	205	Петрівський район
Олександрівська дача	1984	69	Долинський район
Осичківське	1994	75	Вільшанський район
Питомник	1989	14	Петрівський район
Пушкове	2000	40	Голованівський район
Розлитий камінь	1995	25	Компаніївський район
Сальківське	1993	66	Гайворонський район
Сарганівський ліс	2000	10	Кіровоградський район
Селіванівське	1999	15	Устинівський район
Сиротін ліс	1978	21	Онуфріївський район
Солдатське	1992	1	Онуфріївський район

<i>Назва</i>	<i>Рік заснування</i>	<i>Площа (га)</i>	<i>Район</i>
Солоноозерне	1998	32	Устинівський район
Терник	1993	62,2	Новгородківський район
Урочище Кучери	2001	21	Новоархангельський район
Урочище Фомиха	2001	15	Новоархангельський район
Чобіток	1991	55	Бобринецький район
Шавлієва балка	1993	5	Олександрівський район
Шеметів ліс	1978	42	Онуфріївський район
Юр'ївська балка	1993	15	Бобринецький район
Ясиноватка	1978	3	Онуфріївський район

Природно-заповідний фонд загальнодержавного значення

Заказники

Ботанічний

<i>Назва</i>	<i>Рік заснування</i>	<i>Площа (га)</i>	<i>Район</i>
Богданівська балка	1994	25,2	Бобринецький район
Боковеньківська балка	1996	15	Долинський район
Бузове	1994	50,7	Онуфріївський район
Власівська балка	1994	130,7	Петрівський район
Лікарівський	1994	70	Олександрійський район
Цюпина балка	1996	30	Світловодський район
Шурхи	1994	38,3	Новгородківський район

Гідрологічний

<i>Назва</i>	<i>Рік заснування</i>	<i>Площа (га)</i>	<i>Район</i>
Велика Вись	1994	568	Новомиргородський район

Ландшафтний

<i>Назва</i>	<i>Рік заснування</i>	<i>Площа (га)</i>	<i>Район</i>
Войнівський	1994	50	Новоукраїнський район
Когутівка	1994	120	Новоархангельський район
Миколаївський	1994	133	Олександрівський район

<i>Назва</i>	<i>Рік заснування</i>	<i>Площа (га)</i>	<i>Район</i>
Монастирище	1994	15,3	Устинівський район
Чорноліський	1980	3491	Знам'янський район
Чорноташлицький	1994	15	Вільшанський район
Шумок	1994	20,1	Бобринецький район

Лісовий

<i>Назва</i>	<i>Рік заснування</i>	<i>Площа (га)</i>	<i>Район</i>
Велика стінка	1994	43,5	Онуфріївський район

Орнітологічний

<i>Назва</i>	<i>Рік заснування</i>	<i>Площа (га)</i>	<i>Район</i>
Бандурівські ставки	1994	385,6	Гайворонський район
Редчине	1983	118	Олександрівський район

Пам'ятки природи

Гідрологічна

<i>Назва</i>	<i>Рік заснування</i>	<i>Площа (га)</i>	<i>Район</i>
Болото Чорний ліс	1975	2	Знам'янський район

Комплексна

<i>Назва</i>	<i>Рік заснування</i>	<i>Площа (га)</i>	<i>Район</i>
Витоки р. Інгулець	1996	7,1	Знам'янський район

Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва

<i>Назва</i>	<i>Рік заснування</i>	<i>Площа (га)</i>	<i>Район</i>
Хутір Надія	1975	10	Кіровоградський район
Онуфріївський парк	1960	51,7	Онуфріївський район

Дендрологічні парки

<i>Назва</i>	<i>Рік заснування</i>	<i>Площа (га)</i>	<i>Район</i>
Веселі Боковеньки - дендрологічний парк	1984	109	Долинський район

Природно-заповідний фонд місцевого значення

Заказники

Ботанічний

<i>Назва</i>	<i>Рік заснування</i>	<i>Площа (га)</i>	<i>Район</i>
Балка Троянівська	1988	38	Новомиргородський район
Блакитний льон	2000	27	Долинський район
Братерські яри	1995	27	Олександрівський район
Білопіль	1989	54	Новгородківський район
Василівська балка	2000	34	Долинський район
Волова балка	2000	60	Новгородківський район
Гусиний острів	1995	9	Новомиргородський район
Катеринівська балка	2000	23	Долинський район
Квітуча балка	2001	8	Новгородківський район
Острів	1995	23	Новомиргородський район
Плетений Ташлик	1996	5	Маловисківський район
Роза	1998	29	Устинівський район
Цілина	2000	8	Долинський район

Ентомологічний

<i>Назва</i>	<i>Рік заснування</i>	<i>Площа (га)</i>	<i>Район</i>
Явдокимівський	1993	4	Новоукраїнський район

Загальнозоологічний

<i>Назва</i>	<i>Рік заснування</i>	<i>Площа (га)</i>	<i>Район</i>
Братолюбівка	2000	40	Долинський район
Деріївський	1993	100	Онуфріївський район
Петрівський	2000	397	Петрівський район

Ландшафтний

<i>Назва</i>	<i>Рік заснування</i>	<i>Площа (га)</i>	<i>Район</i>
Балка Новоолександрівка	2000	22	Долинський район
Булгаківська балка	1993	78	Бобринецький район
Велика і мала скелі	1995	15	Олександрійський район
Витоки р. Малої Висі	2000	3	Маловисківський район
Витоки р. Інгул	1992	1	Новомиргородський район
Гурівський	1997	19	Долинський район
Долинівсько-Покровський	1995	50	Компаніївський район
Золота балка	2000	31	Долинський район
Карпенків край	1997	250	Маловисківський район

<i>Назва</i>	<i>Рік заснування</i>	<i>Площа (га)</i>	<i>Район</i>
Краснопільська балка	1996	50	Маловисківський район
Кінські острови	1995	114	Світловодський район
Лозуватський	2001	70	Онуфріївський район
Майголове	1994	35	Онуфріївський район
Недогарський	1993	50	Олександрійський район
Новомихайлівський	1997	25	Кіровоградський район
Розумівська балка	1995	57	Олександрівський район
Суховершок	1993	40	Онуфріївський район
Там, де Ятрань круто в'ється	1994	10	Голованівський район
Урочище сад	2000	16	Долинський район
Чагар	1993	72	Олександрівський район
Інгульські крутосхили	1999	15	Устинівський район

Лісовий

<i>Назва</i>	<i>Рік заснування</i>	<i>Площа (га)</i>	<i>Район</i>
Балка Бонче	1991	62	Новомиргородський район
Коробчино	1991	48	Новомиргородський район
Луки	1991	65	Новомиргородський район

<i>Назва</i>	<i>Рік заснування</i>	<i>Площа (га)</i>	<i>Район</i>
Ліс Охотовича	1992	60	Новомиргородський район
Окіп	1991	95	Новомиргородський район

Орнітологічний

<i>Назва</i>	<i>Рік заснування</i>	<i>Площа (га)</i>	<i>Район</i>
Шмаліївський	1997	20	Долинський район
Аджамський	1991	67	Кіровоградський район
Заплава Малої Висі	1996	2	Маловисківський район

Пам'ятки природи

Ботанічна

<i>Назва</i>	<i>Рік заснування</i>	<i>Площа (га)</i>	<i>Район</i>
Ганно-Леонтовицьке	1999	1	Устинівський район
Георгіївський гай	1992	5	Олександрівський район
Дивосил-зілля	1995	1	Новомиргородський район
Дуб пірамідальний	1971		Долинський район
Дуб-велетень	1989		Голованівський район
Дуби в Гуріївському лісництві	1971	1	Долинський район
Дуби-велетні	1971	3	Знам'янська міська рада
Дуби-велетні	1971		Олександрівський район

<i>Назва</i>	<i>Рік заснування</i>	<i>Площа (га)</i>	<i>Район</i>
Дуби-велетні	1971	7	Знам'янська міська рада
Жовтий льон	1995	20	Олександрівський район
Каштан	1993		Онуфріївський район
Ковалівська	1998	1	Устинівський район
Ковилові горби	1995	7	Знам'янський район
Кудинове	1995	13	Знам'янський район
Макарівський	1989	6	Бобринецький район
Оман високий	1998	2	Маловисківський район
Полезахисна смуга №1	1968	14	Маловисківський район
Полезахисна смуга №2	1968	16	Маловисківський район
Полезахисна смуга №3	1968	9	Маловисківський район
Полезахисна смуга №4	1968	4	Маловисківський район
Польовий садок	2001	3	Кіровоградський район
Степові кургани	1996		Олександрівський район
Тернова балка	1995	10	Компаніївський район

Геологічна

<i>Назва</i>	<i>Рік заснування</i>	<i>Площа (га)</i>	<i>Район</i>
Слони	1989	5	Бобринецький район
Інгульська жила	1989	2	Компаніївський район
Каскади	1971	3	Маловисківський район

Гідрологічна

<i>Назва</i>	<i>Рік заснування</i>	<i>Площа (га)</i>	<i>Район</i>
Болото Левади	1993	15	Добровеличківський район
Верхів'я р. Інгул	1997	14	Кіровоградський район
Виток р. Тящина	1993	2	Олександрівський район
Джерельце	2001	5	Кіровоградський район
Запорізькі джерела	1971		Добровеличківський район
Кам'яна криниця	1992		Ульяновський район
Холодні ключі	1971	5	Кіровоградський район
Іванкова криниця	1993	3	Гайворонський район

Комплексна

<i>Назва</i>	<i>Рік заснування</i>	<i>Площа (га)</i>	<i>Район</i>
Бірзуловські горби	1971	2	Маловисківський район
Кам'яна стінка	1995	18	Олександрійський район

<i>Назва</i>	<i>Рік заснування</i>	<i>Площа (га)</i>	<i>Район</i>
Козацька скеля	1993		Добровеличківський район
Острів Обеліск	1995	36	Світловодський район
Ташлицькі скелі	1993	2	Новоукраїнський район

Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва

<i>Назва</i>	<i>Рік заснування</i>	<i>Площа (га)</i>	<i>Район</i>
50 років Жовтня	1972	43	Кіровоградський район
Ковалівський	1972	8	Кіровоградський район
Парк Космонавтів	1972	5	Кіровоградська міська рада
Парк Перемоги	1972	40	Кіровоградська міська рада
Ульяновський парк	1992	8	Ульяновський район

Санаторно-курортні заклади на Кіровоградщині

У системі охорони здоров'я області функціонують такі санаторно-курортні заклади:

- Староосотський протитуберкульозний дитячий санаторій

Адреса: с.Поселянівка, Олександрівський район;

- Обласний протитуберкульозний санаторій для дорослих м. Знам'янка

Адреса: м.Знам'янка, вул.Санаторна;

- Обласна бальнеологічна лікарня

Адреса: м.Знам'янка, вул. Г.Сталінграда, 6;

- Санаторій “Гусарське урочище” (Новоукраїнський район).

Бази відпочинку та оздоровчі комплекси

База отдыха Волна. Светловодск

База отдыха Светловодска "Волна" находится в живописной и полностью свободной от экологических загрязнений зоне. База отдыха Волна расположена в 5 километрах от Светловодска .

Загородный комплекс "УСПЕХ". Куцеголовка

Загородный комплекс "Успех" расположен в экологически чистом лесном районе на самом берегу реки Днепр и готов принять гостей в любое время года.

База отдыха "Саблинская". Саблино

Находится в живописном месте на берегу озера (Детальнее на сайте usadba.kr.ua), в 70 м. от базы оборудованный популярный пляж, в 5 мин. ходьбы 4 озера.

КП Знаменская областная бальнеологическая больница. Знаменка

Официальный сайт zobl.in Областная бальнеологическая лечебница в Знаменке на Кировоградщине - многопрофильное лечебное реабилитационное учреждение.

Зелена садиба Ділієва. Александрия

Уважаемые дамы и господа, приглашаем Вас на замечательный летний отдых на "Зеленой усадьбе Дилиева". Экзотические животные, замечательный пляж, пирс, шезлонги, мини парковая зона.

База отдыха Чайка. Нагорное

База отдыха «Чайка» спрятана в лесной заповедной зоне на берегу Кременчугского водохранилища. Рядом село Нагорное, Светловодск — 15км, Кременчуг — 40км.

Вільшанський район

№	Назва	Місце знаходження	Керівник, телефон	Коротка характеристика
1	Спортивна база з веслування на байдарках	смт. Вільшанка		

Гайворонський район

№	Назва	Місце знаходження	Коротка характеристика
1	Оздоровчий табір "Чайка"	м. Гайворон	Розташований у лісовому урочищі "Дубинка" на березі річки Південний Буг. Протягом п'яти сезонів у "Чайці" працюють волонтери Корпусу Миру США в Україні, які навчають дітей англійської мови.

Кіровоградський район

№	Назва	Місце знаходження	Керівник, телефони	Коротка характеристика
1	База відпочинку "Савой"	м. Кіровоград, Лелеківське шосе	Ярошенко В. І. тел.:	Бази пропонують відпочинок на березі річки.
2	База відпочинку	м. Кіровоград, Лелеківське шосе	Ковецький Є. К.	
3	База відпочинку "СТ Сервіс"	м. Кіровоград, Лелеківське шосе	Кузьменко В.Д.	
4	База відпочинку ТОВ "Динамо"	м. Кіровоград, Лелеківське шосе	ТОВ "Динамо"	
5	База відпочинку	м. Кіровоград, Лелеківське шосе	"Кіровоградські авіалінії"	

м. Світловодськ

№	Назва	Місце знаходження	Керівник, телефони	Коротка характеристика
1	Дитячий оздоровчий табір "Хвиля"	м. Світловодськ вул. Заводська, 4	Мамон З.В. тел.: 05236 71213, 71305	Заклад оздоровлення та відпочинку.
2	Пансіонат "Славутич"	м. Світловодськ вул. Ювілейна, 1	Маліновський І.М. тел.: 0523622625, 25382	Заклад розміщення та відпочинку. Знаходиться у мальовничому куточку м. Світловодська. Загальна кількість місць - 200.

Маловісківський район

№	Назва	Місце знаходження	Керівник, телефони	Коротка характеристика
1	Оздоровчий комплекс "Лісова пісня"	Маловісківський район, с. Оникієво	Гуляєва Г.М. тел.: 0522242988 25844399,(05258)26244	Загальна кількість місць- 200. До послуг відпочиваючих комфортні номери з холодильником, телевізором, санвузлом. При закладі працює медпункт, розважальний заклад, спортивний та дитячий майданчики, тенісний корт, більярд.
2	Туристичний табір "Олімпієць"	Маловісківський район, с. Велика Виска	Флора Андрій Леонідович	Літній відпочинок дітей

Новоархангельський район

№	Назва	Місце знаходження	Керівник, телефони	Коротка характеристика
1	ТОВ Дитячий оздоровчий табір "Бригантина"	смт.Новоархангельськ вул. Лісова, 1	Наконечний М.Т. тел.: (05255)2-23-84 Brigant@ukr.net www.brigantina.com.ua	Загальна кількість місць- 300. До послуг відпочиваючих комфортні номери з холодильником, телевізором, санвузлом. При закладі працює медпункт, прачечна, перукарня, масажний кабінет, розважальний заклад, бібліотека, спортивний та дитячий майданчики,

				тенісний корт, більярд, катання на човнах.
--	--	--	--	--

Олександрівський район

№	Назва	Місце знаходження	Керівник, телефони	Коротка характеристика
1	Дитячий оздоровчий табір "Жовтень"	Олександрівський район, с. Бірки вул. Жовтнева, 41	тел.: (052420)32178	Загальна кількість місць- 280. До послуг відпочиваючих комфортні номери з холодильником, телевізором, санвузлом. При закладі працює медпункт, пральня, масажний кабінет, розважальний заклад. Спеціалізація закладу: діти від 7 до 17 років.

Олександрівський район

№	Назва	Місце знаходження	Керівник, телефони	Коротка характеристика
1	Дитячий позашкільний оздоровчий заклад "Дружба"	Олександрівський район, с. Войнівка, вул. Лісова, 1	Луценко В.К. тел.: 0523542440, 0663663081 0672551665 drugba3000@ukr.net	Загальна кількість місць- 250. До послуг відпочиваючих комфортні номери з холодильником, телевізором, санвузлом. При закладі працює медпункт, масажний кабінет, розважальний заклад, бібліотека, кінозал, спортивний та дитячий майданчики. Додаткові послуги – катання на човнах та катамаранах.

Онуфрївський район

1	Бази відпочинку "Ентузіаст" та "Ентузіаст 2"	Онуфрївський район, с. Куцєволівка	Біленко В.М. тел.: 0565353127 (відомчі Вільногірського ГТМК, та ПП «Ювента Україна», м.Вільногірськ)	Загальнооздоровчі заклади. Загальна кількість місць – 135.
2	База відпочинку "Ромашка"	Онуфрївський район, с. Куцєволівка	Кабаченко В.А. тел.: 0564381919 (відомча «Проміпекс», м.Кривий Ріг);	Загальнооздоровчий заклад.
3	База відпочинку "Дніпро"	Онуфрївський район, с. Куцєволівка	Єгоров О.М. тел.: 0505868008 (ПП «Дніпро», м.Донецьк).	Загальнооздоровчий заклад. Загальна кількість місць – 30. Додаткові послуги – катання на човнах, рибалка.
4	База відпочинку "Успіх"	Онуфрївський район, с. Куцєволівка	Відомча ТОВ «Євроконтакт», М.Дніпропетровськ Тимошенко Н.Р. тел.: 0675678438	Загальнооздоровчий заклад. Загальна кількість місць – 26. Додаткові послуги – рибалка, більярдний зал, сауна, розважальний заклад.
5	База відпочинку "Клевая"	Онуфрївський район, с. Деревівка	Ярило Ю.Ю. тел.: 0676356137	Загальнооздоровчий заклад. Загальна кількість місць – 26. До комплексу входить затишне кафе, де запропонують різноманітні страви української національної кухні.
6	База відпочинку "Мисливський хутір"	Онуфрївський район, с. Куцєволівка	тел.: 0677018391	Загальнооздоровчий заклад, побудований у стилі сакральної архітектури.
7	База відпочинку "Хайя і Агар"	Онуфрївський район, с. Успенка	Немченко М.В. тел.: 0985471610	Загальнооздоровчий заклад. Загальна кількість місць – 25. Додаткові послуги – більярдний зал, сауна, розважальний заклад.

Петрівський район

№	Назва	Місце знаходження	Керівник, телефони	Коротка характеристика
1	Дитячий оздоровчий табір ім. Матросова	Петрівський район, с. Ганівка	Таранович Н.Т. тел.: 056295051	
2	База відпочинку "Біла акація"	Петрівський район, Іскрівська сільська рада	Калініченко Н.П. тел.: 056295956	Загальна площа території, закріпленої за об'єктом, - 0,8 га. Загальна кількість місць – 40.
3	База відпочинку "Енергія"	Петрівський район, Іскрівська сільська рада	Єрмаков П.П. тел.: 056293373	Загальна площа території, закріпленої за об'єктом, - 1,17 га. Загальна кількість місць – 50.

4	База відпочинку "Затишок"	Петрівський район, Іскрівська сільська рада	Затинацький В.А. тел.: 056232816, 32925	Загальна площа території, закріпленої за об'єктом, - 2,28 га. Загальна кількість місць - 60.
5	База відпочинку "Парус"	Петрівський район, Іскрівська сільська рада	Котес. С.І. тел.: (м. Кривий ріг)384012	Загальна площа території, закріпленої за об'єктом, - 1,06 га. Загальна кількість місць - 40.
6	База відпочинку "Залив"	Петрівський район, Іскрівська сільська рада	Лівак О.Г. тел.: 056295141	Загальна площа території, закріпленої за об'єктом, - 1,7 га. Загальна кількість місць - 90.
7	База відпочинку "Чайка"	Петрівський район, Іскрівська сільська рада	Давидов В.В. тел.: 056293311	Загальна площа території, закріпленої за об'єктом, - 3,41 га. Загальна кількість місць - 120.
8	База відпочинку "Зарічна"	Петрівський район, Іскрівська сільська рада	Караманиць Ф.І. тел.: (м. Кривий ріг)503322	Загальна площа території, закріпленої за об'єктом, - 4,3 га. Загальна кількість місць - 20.
9	База відпочинку "Мрія"	Петрівський район, Петрівська селищна рада	Шарутенко О.Г. тел.: (м. Кривий ріг)88359, 88350	Загальна площа території, закріпленої за об'єктом, - 2,8 га.
10	База відпочинку "Голуба даль"	Петрівський район, Богданівська сільська рада	Бузько С.І. м. Жовті Води, вул. Першотравнева, 2	Загальна площа території, закріпленої за об'єктом, - 2,47 га. Загальна кількість місць - 52.
11	База відпочинку "Нітрон"	Петрівський район	Крамаренко В.Й. м. Жовті Води, вул. Заводська 1а тел.: 56246	Загальна площа території, закріпленої за об'єктом, - 1,93 га. Загальна кількість місць - 50.
12	База відпочинку "Ласкаючий вітерець"	Петрівський район	Білоус П.І. м. Жовті Води, вул. Залізнична, 5 тел.: 32659, 24145	Загальна площа території, закріпленої за об'єктом, - 10,18 га. Загальна кількість місць - 420.
13	База відпочинку "Івушка"	Петрівський район	Муха І.Г. тел.: 0564384362	Загальна площа території, закріпленої за об'єктом, - 4,99 га. Загальна кількість місць - 130.

Світловодський район

№	Назва	Місце знаходження	Керівник, телефони	Коротка характеристика
1	Яхт-Клуб	Світловодський район, Подорожненська та Павлівська сільські ради		Заклад громадського відпочинку - спортивний вид туризму. Загальна площа земельної ділянки, закріпленої за об'єктом, - 0,8 га.
2	Водноспортивна база ЗАТ "Дніпроенергобудпром"	Світловодський район, Подорожненська сільська рада	Марон І.Є тел.: 0523627437, 22978	Загальна площа земельної ділянки, закріпленої за об'єктом, - 1103,5 кв.м.
3	База відпочинку Олександрійського учбово-виробничого підприємства Українського товариства сліпих	Світловодський район, Павлівська сільська рада	Горбань Ю.К. м. Олександрія, вул. Пролетарська, 17 тел.: 052352344	Загальна площа земельної ділянки, закріпленої за об'єктом, - 1,84 га.
4	База відпочинку	Світловодський район, Павлівська сільська рада	Несін О.Г.	Загальна площа земельної ділянки, закріпленої за об'єктом, - 1,0 га.
5	Оздоровчий табір "Сосновий бір"	Світловодський район, Павлівська сільська рада	Черновол М.І.	Загальна площа земельної ділянки, закріпленої за об'єктом, - 4,5 га.
6	База відпочинку	Світловодський район, Павлівська сільська рада	Сергієнко А.П. тел.: 0523622904	Загальна площа земельної ділянки, закріпленої за об'єктом, - 1,0 га.
7	Оздоровчий табір "Чайка"	Світловодський район,	ВАТ "Чисті	Загальна площа земельної

		Павлівська сільська рада	метали”	ділянки, закріпленої за об’єктом, – 9,8 га.
8	База відпочинку “У Жанни”	Світловодський район, Павлівська сільська рада	Комишан Ж.О. тел.: 23632792, 0962215439	Загальна площа земельної ділянки, закріпленої за об’єктом, – 0,98 га.
9	База відпочинку	Світловодський район, Павлівська сільська рада	Жиленко О.В. тел.: 23635057	
10	Оздоровчий табір “Хвиля”	Світловодський район, Павлівська сільська рада	Світловодський радіозавод ВАТ “Олімп”	Загальна площа земельної ділянки, закріпленої за об’єктом, – 9,6 га.

ЗМІСТ

Стежками, які відкривають світ	4
Від упорядників.....	5
1. Кіровоградщина в усьому розмаїтті	6
2. Концепція, стратегія, програми розвитку туризму в краї.....	10
3. Туристичні центри, агенції, установи, організації, гуртки	15
4. Дитячі та юнацькі туристичні центри, станції, гуртки.....	17
5. Конференції, семінари, круглі столи з питань розвитку туризму ..	18
6. Туристичні змагання, експедиції, виставки, фестивалі	20
7. Туристичні об'єкти краю	28
8. Природні туристичні об'єкти, пам'ятки природи	31
9. Пам'ятки археології, історії, культури.....	34
10. Культові місця та пам'ятки.....	35
11. Краєзнавчі екскурсійні та туристичні маршрути, експедиції, тури, подорожі	39
12. Санаторно-курортні заклади на Кіровоградщині	42
13. Зелений (сільський) туризм	44
14. Індустріальний (промисловий) туризм.....	51
15. Web-ресурси	52
Іменний покажчик.....	54
Географічний покажчик	60
Фотогалерея	62
Додатки	74